

Lääneranna valla 7. aastapäev

01.10.2024

Oktoober/hingekuu

- 01.10** Lääneranna valla 7. aastapäev; omavalitsuspäev
- 05.10** õpetajate päev
- 19.10** hõimupäev 🇫🇮
- 27.10** üleminek talveajale
- 31.10** halloween

November/talvekuu

- 01.11** hingedepäev
- 10.11** isadepäev; mardipäev 🇪🇪
- 16.11** taassünnipäev
- 19.11** meestepäev
- 25.11** kadripäev

Detsember/joulukuu

- 06.12** nigulapäev
- 21.12** toomapäev; talve algus

Liina Laasma liitus Lääneranna Spordikooliga: olümpiasportlane toob noortele maailmaklassi kogemusi

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Lääneranna Spordikooli uus kergejõustikutreener Liina Laasma. Foto: Lilli Lumera

Lääneranna Spordikool on astunud olulise sammu kohaliku spordielu edendamisel, tervitades oma ridades uut ja kogenud treenerit Liina Laasmat. Tema kirk spordi vastu ja põhjalikud teadmised treeningute ülesehitusest annavad uue põlvkonna sportlastele võimaluse seada kõrgeid sihte. Liina liitumine toob spordikooli värsket energiat ja teadmisi, mis aitavad kindlasti piirkonna spordielu järgmisele tasemele viia.

Uurimegi täpsemalt, milline on Liina taust, millised kogemused ja väärtused on kujundamas tema treeneriteed ning mis on tema jaoks noortega töötades kõige olulisem.

Tere tulemast Lääneranna Spordikooli! Kuidas tunned end uuel ametikohal alustades?

Rõõm on minu poolel. Tunnen end väga põnevil ja ootusärevalt.

Oled saavutanud muljetavaldavaid tulemusi odaviskes ja kergejõustikus laiemalt. Pärnumaa on Sind korduvalt tunnustanud parima naissportlase tiitliga. Millise tulemuse üle tunned erilist uhkust?

Praegu tagasi vaadates on olnud kogu sportlaskarjääri ajal käidud tee üks hindamatu kogemus. Alustasin tiitlivõistlustel käimist juba noorteklassis, mis on kontseptsioonilt sarnane täiskasvanute omaga.

Septembris alustas tegevust Lääneranna Gümnaasium

LK 4

Lääneranna Lasteaiaga liitus kuus lasteaeda

LK 6

Mati Mandel: Veel ühest Lihula saladusest

LK 8

Aasa Mesi: kolmanda põlve mesinikud

LK 14

Valgus, Teater & Muusika Veltsa mõisapargis

LK 22

LÄÄNERANNA VALLAS ELAS
4. septembril 5112 inimest

Lääneranna Vallavalitsus

Aadress: Jaama tn 1, Lihula linn

Kodanike vastuvõtt: E–T, N 9–16 ning K 11–16. Lõuna iga päev kell 13.00–13.30
Reedeti ametiasutuses kodanike vastuvõttu ei toimu
Kontakt: 472 4630, vallavalitsus@laaneranna.ee

www.laanerannavald.ee

Liina Laasma peab spordi tegemise juures oluliseks sihikindlust ja töötahet. Foto: Lilli Lumera

Kindlasti on emotsionaalselt meelde jäänud Eestis toimunud juunioride Euroopa meistrivõistluste kuldmedal. Kodupubliku ees võita on midagi erilist, mis mul iial meelest ei lähe. Loomulikult annavad olümpia õhustik ja seal võistlemine hoopis teistsuguse elamuse, mis on kõigi sportlaste unistus. Uhke tunde tekitab ka loomulikult Eesti absoluutrekord.

Heade tulemuste taga on kindlasti suur töö. Kes olid need treenerid, kes töid Sinus välja tugevaimad küljed?

Alustasin sporditeekonda Tõstamaal. Juhuslikult sattus sinna „ajutiselt“ kergejõustiku taustaga õpetaja Jaan Tamm, kes on nüüdseks kahjuks meie seast lahkunud. Tema minus need anded leidis ja juhtis õigeid valikuid tegema.

Tallinnasse mineku ajaks oli Jaan juba eeltöö ära teinud ja alustasin koostööd legendaarse odavisketreeneri Toomas Merilaga. Sel ajal saavutasin ka kõik oma paremad tulemused.

Ühel hetkel tabas mind vigastuste jada ja samuti ka treener pidi mõneks ajaks taanduma oma tervise huvides. Tegin veel koostööd Heino Puuste, Sven Andressoo ja Heiko Väädiga. Kõigil oli suur roll minu kui sportlase vormimisel.

Kui vigastused ei oleks minu karjääri lõpetanud, oleksin ilmselt siiani treeninud ja võistelnud. Hingelt olin ja jäangi sportlaseks, aga keha ei pidanud lihtsalt vastu.

Kuidas erineb Sinu treeningstiil sellest, mida kogesid sportlasena? Kuidas mõjutab olümpiakogemus Sinu treeneritööd? Milliseid väärtusi ja oskusi plaanid õpilastele edasi anda?

Tuleb tasa ja targu alustada ja leida optimaalne treeningkoormus, analüüsida protsessi ja teha vastavad korrigeerimised aega mööda. Iga treenitav on indiviid – erineva sisu ja võimekusega, millega tuleb arvestada. Kindlasti ei saa kõiki treenida nii, nagu mind on treenitud. Loomulikult annavad minu aastatepikkune

tippspordi kogemus, koostöö erinevate tipptreeneritega ning see, et sain näha, kuidas ka teiste alade professionaalid treenivad ja võistlevad, treeneritöös suure eelise. Annan endast parima ja natuke veel oluliste oskuste ja väärtuste edasiandmisel, mis aitaks saavutada püstitatud eesmärke. Öeldakse ju, et treener peab olema üheaegselt teoreetik, praktik, psühholoog ja organisator.

Mis ajendas Sind treeneriks hakkama?

See teekond kulges kuidagi loogiliselt ja sujuvalt selles suunas, kuna tegin sporti suure kire ja entusiasmiga ning see valdkond paneb mul siiani silma särama.

Olen isiksuselt väga sihi- ja eesmärgikindel persoon ja usun, et see annab lisaväärtuse ka treeneritöös.

Muidugi nõuab see amet avatud meelt, loomingulisust, metsikut analüüsivõimet, paindlikkust, koostööd treenitavatega ja oskust hinnata oma tegevust ka kriitilise pilguga. See loetelu on päris elus veel palju pikem, aga paber saaks enne otsa, kui selle lause lõpetaksin.

Milliseid nõuandeid annaksid noortele sportlastele, kes soovivad Sinu jälgedes astuda ja tippu jõuda?

Peab olema sihikindlust ja töötahet. Usk endasse, et ma suudan ja saan ning ei tohi ebaõnnestumiste korral püssi põõsasse visata.

Ebaõnnestumised sunnivad meid analüüsima, mis läks valesti ja kuidas saaksime tulevikus paremini toimida. See arendab ning muudab tugevamaks ja targemaks, mis viib edu ja õnnestumiseni.

Tuleb järgida treeningrutiini ka siis, kui ei ole motivatsiooni või tuju. Probleemide tekkimisel tuleb anda tagasisidet treenerile, et selgitada, miks ja kus me treeningprotsessides asume, ning vajadusel plaanides korrigeeriv teha.

Mis on Sinu suurimad ootused ja lootused uues rollis Lääneranna Spordikoolis?

Suurim rõõm on, kui tullakse treeningule säravate silmadega ja tahetakse trenni teha. Muidugi on väga oluline omavaheline klapp ja sobivus õpilastega. See on kõige alus, et nad ise usuksid endasse ja usaldaksid treeningprotsessi.

Oled ka muul viisil noorte juhendamise seotud. Kuidas ühildad noorsootöötaja ja treeneri ameti?

Jah, olen põhikoolis kooliõpetaja ja ka noorsootöötaja. Ausalt öeldes on see väga hea, kuna tänu sellele olen õppinud mõistma noorte erinevaid külgi: tundeid, mõtteid ja maailmavaateid. Erinevates olukordades avavad nad end erinevalt. See annab mulle tagasiside nendega suhtlemisel ja tegelemisel.

2018 kevadine treeninglaager Hispaanias.
Foto: erakogu

Liina sportlaskarjäär on olnud muljetavaldav, sisaldades mitmeid tipphetki nii Eesti kui ka rahvusvahelisel areenil.

- » Parimad tulemused hõlmasid osalemist 2016. aasta Rio de Janeiro olümpiamängudel, kus ta saavutas odaviskes 20. koha.
- » Samuti on ta võitnud kulla Euroopa noorte olümpiafestivalil (ENOF) 2009. aastal ja juunioride Euroopa meistrivõistlustel 2011. aastal.

- » Lisaks olümpiatel ja MM-idel osalemisele on Liina tulnud mitmel korral Eesti meistriks ning püstitanud odaviskes kolm Eesti rekordit: 62,50 m (2013), 63,17 m (2014) ja 63,65 m (2016), mis on siiani kehtiv rekord.
- » Pühendumus ja järjepidev töö on viinud ta ka Euroopa edetabelis kõrgele, 9. kohale.

Saame tuttavaks: uus sotsiaaltöö spetsialist Hanila ja Koonga piirkonnas on Kelli Soon

Kesksuvisel päeval, 1. juulil alustas Kelli Soon tööd Lääneranna vallas Hanila ja Koonga piirkonna sotsiaaltöö spetsialistina. Kelli, kes elab Pärnu linnas, on lõpetanud Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korralduse eriala ning on valmis rakendama oma teadmisi ja kogemusi kohalike elanike heaolu parandamiseks.

„Kohaliku kogukonna aitamine on minu südameasi ning tunnen, et saan siin oma haridust ja kogemusi maksimaalselt rakendada,“ sõnas Kelli Soon. „Tartu Ülikoolis omandatud teadmised ja oskused annavad mulle vajalikud tööriistad, et toetada ja aidata neid, kes seda vajavad.“

Kelli Soon rõhutab, et tema poole võivad kõik julgesti pöörduda, kui vajavad abi või nõu. „Leiame alati koos lahenduse!“ innustab ta kogukonda aktiivselt kaasa lööma ja oma muredega tema poole pöörduma.

Oma uuel ametikohal keskendub Kelli kohalike elanike heaolu edendamisele ning sotsiaalteenuste arendamisele, et toetada kõiki abivajajaid Lääneranna vallas.

Sotsiaaltöö spetsialist Kelli Soon. Foto: erakogu

Septembris alustas tegevust Lääneranna Gümnaasium: uus sisu, uued väljakutsed ja võimalused

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Foto: Eric Reisel

Septembrikuus kõik on uus!

Lääneranna vald astus haridusmaastikul olulise sammu – 1. septembril alustas tegevust valla koolide ühendamise tulemusena Lääneranna Gümnaasium.

Uue kooli suurim õppekoht asub Lihulas, kus õpilased saavad haridust alates 1. klassist gümnaasiumi lõpuni. Lisaks tegutsevad kuueklassilised õppekohad Kõmsil, Koongas ja Varblas ning Virtsus neljaklassiline õppekoht. 10. septembri seisuga on Lääneranna Gümnaasiumis 394 õpilast (311 Lihulas, 25 Kõmsil, 21 Varblas, 20 Koongas, 17 Virtsus) ja 57 õpetajat.

Üks juht ja ühised eesmärgid

Lääneranna Gümnaasiumi pikaajaline eesmärk on anda täisväärtuslikku, mitmekesist ja kvaliteetset üldharidust. Septembris tegevust alustanud uue haridusasutuse direktori kohale astus endise Lihula Gümnaasiumi direktor Rasmus Lippur. Tegutsemiskoha koordinaatorid alustasid tööd Koongas, Kõmsil, Varblas ja Virtsus. Kogukonnajuht, õppejuht ja haldusjuht asuvad Lihulas, aga täidavad tööülesandeid kõikides tegutsemiskohtades.

Rasmus Lippuri sõnul on kooli juhtimine meeskonnatöö. „Suures plaanis minu tööülesanded varasemast eriti ei erine. Võtan arvesse kooli tegutsemiskohtade, õpilaste ja töötajate arvu suurenemise. Esialgu on suurimaks väljakutseks vast viiest koolis ka päriselt ühe

Foto: Mariann Peksar

Virtsu koolis alustas kooliteed kaks õpilast.

kooli loomine. Kindlasti on sel teel mitmeid väljakutseid, aga olen veendunud, et saame koos tegutsedes sellega hakkama,” arutleb Lippur.

Ühtne sümboolika ja koduleht

Lääneranna Gümnaasiumile on loodud logo, millel on säilitatud ka varem kasutuses olnud detailid. Lisaks loodi ühtne veebiplatvorm ja 1. klassi õppima asujad saavad sarnase sümboolikaga koolimütsid. „Koolimütsid on kõigil ühesugused, aga külje peal on ikkagi oma tegutsemiskoha embleem. Oleme ühtmoodi erinevad,” on Lippur lootusrikas.

Ühtne õppekava

Uues koolis on ühtne õppekava, ka eesmärgid kordineeritakse ühiselt. Ühendkooli pikaajaline eesmärk on anda täisväärtuslikku, mitmekülgset ja kvaliteetset üldharidust, mis aitab õpilastel haridusteel edasi liikuda teadlikult tehtud valikute ja kaalutud otsuste toel. Parimate tulemuste saavutamiseks luuakse klassiõpetajate koostöökogu ning kooli töötajatele korraldatakse koolitusi ja koosolekuid.

Direktori sõnul algasid uue kooli käivitamiseks ettevalmistused juba augustis: „Kõikide uue kooli õpetajatega kohtusime möödunud nädalal. Arutasime koos läbi olulised küsimused, kuulasime kõiki ja langetasime kõigile olulised otsused ühiselt. Juba sügisest on meil kavas

käivitada mõned projektid, mis hõlmavad kõiki tegutsemiskohti ja kooliastmeid.“

Õpetajate koolitamine tagab hariduse kvaliteedi kasvu

Tulevikuplaanide hulka kuulub Lääneranna Gümnaasiumis antava hariduse kvaliteedi jätkuv kasvatamine. Kindlasti eeldab see õpetajatelt pidevat enesetäiendamist ja enda kursis hoidmist kaasaegsete õppemeetoditega. Õpetajaid toetavad nende töös innovaatilised õppevahendid, mis asuvad kvaliteetses koolihoones.

„Osaleme juba praegu ja otsime uusi projekte, mis aitavad seatud eesmärkide täitmiseni jõuda. Suhtleme aktiivselt kogukonnaliikmetega, ootame ja võtame kõigilt vastu häid ideid. Toetame igati õpetajate ja tugipersonali enesetäiendamist ja haridust. Viime õpetajatele läbi ühiskoolitusi ja jagame kolleegidega koolitustelt saadud teadmisi. Rakendame järjest rohkem ja laiemalt teaduspõhiseid meetodeid ning lähenemisi õppimisele ja koolikorraldusele. Käime teistelt õppimas ja vaatamas, mida annaks meie jaoks kohandada, millega meie õpilasi paremini õpetada ja kuidas hoida õpilastes õpimotivatsiooni,“ sõnab Lippur.

Uus hoolekogu ja vanematekogud

Lähiajal kutsutakse kokku lastevanemate üldkoosolek, kus valitakse uuele koolile uus hoolekogu, milles on proportsionaalselt esindatud kõik tegutsemiskohad. Lapsevanematel on võimalus moodustada tegutsemiskohtade juurde ka vanematekogud, kes tegelevad konkreetse koha küsimustega ehk põhjalikumalt, aga omavad esindajat ka kooli hoolekogus. „Kui vanematekogud moodustatakse, kohtun hea meelega nende liikmetega, et ühiselt arutada parimaid samme nii konkreetse tegutsemiskoha kui ka terve kooli jaoks. Kogukonna kaasamine on minu meelest äärmiselt oluline ja ma olen kindel, et suudame üheskoos Lääneranna Gümnaasiumist teha hooliva kogukonnakooli, selle kõige laiemas ja paremas tähenduses,“ väljendab direktor koostöövalmidust.

Lihula õppekoha uue koolihoone ehitus

Kooli taristu suurimaks projektiks on Lihulasse uue koolimaja ehitamine. „Oma olemuselt on see väga palju rohkemat kui lihtsalt maja. Kaasaegset ja innovaatilist ning head haridust saab anda heas keskkonnas, mille moodustavad nii tasemel õpetajad, kaasaegsed ja nutikad õppevahendid kui ka õppimist soodustav füüsiline ümbrus, mida kindlasti uus maja pakub,“ sõnab Lippur.

Praeguse Lihula koolihoone küljest lammutati tööõpetuse klass ja seetõttu toimuvad tööõpetuse- ja tehnoloogiaklassid tavaklassides. Õppekavas on palju teemasid, mida ei pea trei- või puurpingi taga tegema ja saab kasutada tavalisi klasse või õppida näiteks arvutiklassis jooniseid lugema ning koostama.

Muutunud bussi- ja tunniajad

Bussi- ja koolitundide algusaegade muudatused ei ole küll otseselt tingitud uue ühendkooli loomisest, kuid mõneti erinevaks kujunesid need käesoleva aasta septembrist siiski. Vald on küllalt suur ja hajaasustusega ning valda teenindavad bussiliinid pikad, mistõttu logistiline ülesanne on paras katsumus. Esmase muudatusena algavad Varbla õppekohas tunnid kell 8.30 ning sellega seondult väljuvad ka liinid 62-1 ja 62-2 Pärnust 10 minutit varem. See võimaldab Varbla ja Tõstamaa vahelistest küladest jõuda Varbla kooli 8.17 ehk enne tundide algust.

Samas muutus ka Paadremalt väljuva koolibussi aeg 30 minutit varasemaks (väljub 7.30), et viia sealtkandist Lihulasse õppima minevad lapsed 7.55 väljuvale bussile nr L31. Koolipäeva lõpus töötab ring vastupidi. Muudatusi võib ette tulla veelgi ja neist teavitatakse ühistranspordi kasutajaid valla infokandjate kaudu.

Lääneranna Gümnaasiumi tegevuse alustamine toob endaga kaasa palju uusi väljakutseid, kuid samas avab ka uusi võimalusi, et luua ühtne ja kaasaegne õppeasutus, mis pakub kvaliteetset haridust kõigile Lääneranna valla õpilastele.

Lääneranna Gümnaasiumi kooliaasta alguse avaaktusel tunnustati pikaaegseid õpetajaid

- » **Raili Linn** on Lihula Gümnaasiumi pikaaegne inglise keele õpetaja, kes on koolis töötanud alates 1974. aastast. Sel aastal tähistab ta 50. tööjuubelit.
- » **Tiia Lehist** on Lihula Gümnaasiumi pikaaegne klassiõpetaja, kes on koolis töötanud alates 1984. aastast. Sel aastal tähistab ta 40. tööjuubelit.
- » **Astrid Paulus** on Lihula Gümnaasiumi pikaaegne klassiõpetaja, kes on töötanud koolis alates 1984. aastast. Sel aastal tähistab ta samuti 40. tööjuubelit.
- » **Kaire Pärnpuu** on Lihula Gümnaasiumi pikaaegne raamatukoguhoidja, kes on koolis töötanud alates 1999. aastast. Sel aastal tähistab ta 25. tööjuubelit.
- » **Liina Vaimla** on Lihula Gümnaasiumi pikaaegne matemaatikaõpetaja, kes on koolis töötanud alates 2009. aastast. Sel aastal tähistab ta 15. tööjuubelit.

Foto: Mariann Peksar

Endise Lihula Gümnaasiumi õpetaja Raili Linn.

Lääneranna Lasteaiaiga liitus kuus lasteaeda

Eneken Valdmaa, Lääneranna Lasteaia direktor

Lääneranna Lasteaia direktor Eneken Valdmaa. Foto: Lilli Lumera

1 septembril alustasid uue ühtse nime - Lääneranna Lasteaed - all tööd Lääneranna valla koolieelsed rühmad, mis liitusid Lihula Lasteaias olevate rühmadega. Kokku on lasteaias kogu valla peale 12 rühma ja lasteaial asuvad tegutsemiskohad Koongas, Kõmsil, Lihulas, Lõpel, Varblas ja Virtsus.

Vahemaad on kohati kauged ja selleks, et tegutsemiskohtade eripärasid ja seal töötavaid inimesi, lapsi ja lapsevanemaid paremini tundma õppida, on alguses palju sõitmist ja suhtlemist.

Lasteaia tegutsemiskohtadesse oma koordinaatoreid ei jää, sest töötajaid on parajalt ning muredest, vajadustest ja rõõmudest saab rääkida otse lasteaia direktori, õppejuhi või haldusjuhiga.

Lääneranna Lasteaial on alates septembrist tööl ka õppejuht, kes korraldab ja juhib lasteaias õppe- ja kasvatustegevust ning kelle poole saavad õpetajad küsimuste tekkimisel pöörduda. Tema eestvedamisel tuleb lasteaial ühtne õppekava, kuhu kajastuvad ka kõigi tegutsemiskohtade õpetajate ettepanekud.

Septembris, kui toimuvad üle valla rühmades lastevanemate koosolekud, on plaanis neid kõiki külastada, lastevanematega tutvuda ja tekkinud küsimustele vastata. Lasteaiale tuleb ka uus hoolekogu, kuhu kuuluvad lastevanemate esindajad igast rühmast ja õpetajate esindaja igast tegutsemiskohast. See tagab, et iga tegutsemiskoha jaoks olulised küsimused saavad tähelepanu.

Meie ühine lasteaed annab nii õpetajatele kui ka lastele suurema võimaluse teha rohkem asju koos. Plaanis on ühised koosolekud, koolitused, ettevõtmised kõi-

gile lasteaia töötajatele. Ühine lasteaed loob võimaluse kogemusi jagada, kolleegidelt õppida, koos tegutseda.

Samuti on plaanis korraldada ühisüritusi, millest võtavad osa kõigi tegutsemiskohtade lapsed: teatrietendused, mängud, külastused. Õppeaasta lõppeb, nagu juba mitmeid aastaid on traditsiooniks olnud, ühise kooliminekute lõpulaagriga Pivarootsis.

Tegutsemiskohtades jäävad alles nende kohtade harjumuspärased lahtiolekuajad ja päevakavad.

Ühtseks muutub kodukord, kus on arvestatud tegutsemiskohtade soovide ja eripäradega. Lihtsamaks muutub laste viimine teise lasteaeda, kui oma tegutsemiskoht on puhkusel.

Lihulast väljas asuvate tegutsemiskohtade hooned, peale Lõpe, jäävad kooli hallata. Lihula tegutsemiskohas, ja hetkel ka Lõpel, on oma köök. Koonga, Kõmsi, Varbla ja Virtsu lasteaialastele valmistavad süüa nende tegutsemiskohas asuvate koolide õpikohtade köögid.

Läänerannas Lasteaias on kokku sattunud ühed ägedad tegelased: Naksid, Trallid, Mikid, Värvupesa, Tuttsabad, Jänkujussid, Meremõmmid, Sipsikud, Rõõmupallid, Hundud, Lotted ja Pesamunad! Lapsed lähevad iga päev ikka oma tuttavasse lasteaiarühma, kus on nende oma tuttavad ja turvalised õpetajad ja abiõpetajad. **Lääneranna Lasteaial** on valminud veebileht üldinfo ja ala-jaotusena on eraldi välja toodud tegutsemiskohad.

Õppeaasta algas Lihula Muusika- ja Kunstikoolis uute õpetajatega |

Piia Saak, Lihula Muusika- ja Kunstikooli direktor

Lihula Muusika- ja Kunstikoolis algas uus õppeaasta entusiastlikult, tuues kaasa nii uusi õpetajaid kui ka värskeid talente. Põhiosakonna 1. klassis alustas kaheksa õpilast: neli muusika- ja neli kunstiosakonnas. Huvikool tervitab sel aastal 105 noort loomeinimest, kes saavad oma andeid arendada inspireerivas ja toetavas keskkonnas.

Vabaklassidesse on samuti oodata rohkelt huvilisi, kuid täpne arv kujuneb lõplikult välja oktoobriks, kui kõik rühmad on alustanud.

Koolis töötab 12 õpetajat, kellest kolm on uued tulijad. Viimased toovad kaasa värskeid ideid ja uusi vaatenurki:

- » Viiuliõpetaja Ida Teppo-Gualandi
- » Kitarriklasi juhendaja Toomas Laur
- » Kunstiõpetaja Erika Liiv

Kõik õpilased ja õpetajad ootavad põnevusega alanud õppeaastat, et koos õppida ja loovalt kasvada. Lihula Muusika- ja Kunstikool pakub suurepärase võimaluse arendada oma muusika- ja kunstialaseid oskusi ning väljendada oma loovust läbi erinevate õppeprogrammide.

Lihula Muusika- ja Kunstikooli 1. klassi õpilased. Foto: erakogu

Piltuudis

Nooruke Lääneranna koor osales augustis Haapsalus Segakooride Liidu 30. sünnipäeval. „Olime seal õnnelikud pesamunad!“ ütles koorijuht Pille Saarmäe. Foto: Vahur Lõhmus

Veel ühest Lihula saladusest |

Mati Mandel
arheoloog ja ajaloolane

Mati Mandel. Foto: Liili Lumera

1. Südamekujuline pannal

2. Sõrmus

3. Käevõru

4. Hõbenaastu katkend

5. Hobusesuitsed

5. või 6. sajandi kalme Lihula lõunaosas.
Fotod: erakogu

Vallalehes on juba kirjutatud mõnedest Lihula saladustest. Kuna kirjalik ajalugu ei ulatu kuigi kaugele, leidub neid saladusi Lihula ajaloos palju. Juhtides Lihula linnusel ekskursioone ja rääkides siinsest maastikust, küsitakse sageli selle kohta, millal siis meri ümber Lihula mäe loksus. Siis saab ikka nimetatud, et arvutage ise, maastikus Läänemaa lõunaosas on umbes 2,5 meetrit tuhande aasta kohta ja maapinna kõrgus linnuse all on 15 meetrit. Nii et kusagil kuus tuhat aastat tagasi.

Muide, mõne aasta eest leidiski noorema põlve kiviajauuriija Kristjan Sander peenikest noorema kiviaja materjali (tulekivikilde ja esemete katkendeid) just linnusest põhja poolt söodialalt. Ilmselgelt elati siis ka Lihula mäel. Need elamisjäljed on aga hilisemate kuni paari meetri paksuste kihistuste all peidus. Kindlasti elati siin ka järgnenud aegadel. Needki jäljed on seni avastamata.

1974. aastal uuritud matmispaik

Vanim Lihulas avastatud ja uuritud mälestusmärk asub hoopis linna lõunaosas, praeguste kalmistute naabruses, vanast Pärnu maanteest sadakond meetrit kirde pool. Praegu kasvab selles kohas, kus 1974. aastal olid kaevamised, juba paras männinöörendik. Selle muistise avastamine oli kõigile Lihula elanikele paras üllatus. Allakirjutanu oli siis veel Lihulas uustulnuk. 1970. aastate alguses teati siin vaid ühte muinasaegset objekti, linnust, millele keskajal ehitati peale piiskoplik kants. Kogu teave linnusest

põhines vaid kirjalikel allikatel, arheoloogiliselt seda ei olnud uuritud.

Käesoleva kirjutise autorit hakkas aga vaevama küsimus: siin on taoline vana keskus – kus on siis muistse elu muud jäljed, näiteks kalmed. Inimesed ju surid, kuhugi pidi neid maetama ka muinasajal. Nii saigi kõikjal Lihulas ringi vaadatud. Ajaloolise aja surnuaedade lähedal jäi silma madal murukamaraga kaetud kõrgendik. Viimase pinnal olid mutimullahunnikud, millest ühes õnnestus märgata keraamikakildu, koostise ja põletuse järgi hinnates kindlasti muinasaegset. See jäi meelde ning 1973. aasta Kaseküla kaevamiste ajal tulime ühe aktiivse huvilise, keskkooli lõpetanud Peeter Soobikuga keraamika leiukohta lähemalt uurima. Paarikümne meetrise läbimõõduga madala künka keskosas sai siis kaevatud proovisurf, ning üllatus oli suur – päevavalgele tuli rida leide. Lisaks nõrgalt põlenud ja tulejälgedeta luudele saime mitu väikest eset, millest südamekujuline pronks-pannal (foto 1) oli dateeritav 5. või 6. sajandisse. Niisiis olime avastanud selle ajajärgu kalme.

Taolise ajajärgu matmispaiku ei olnud tole ajani Läänemaal uuritud. Seega saime Teaduste Akadeemia Ajaloo Instituudilt loa kalmet järgmisel suvel kaevata.

1974. aasta uurimistöodel osales mitmeid tole aja õpilasi Lihulast, aga ka õpilasi ja üliõpilasi Tallinnast ja Tartust. Kaevamistel tuli nähtavale enam-vähem ümara põhiplaaniga ja pealt ebatasane kivikalme, kuhu kivide vahele oli maetud lahkunuid nii nõrgalt põletatult kui ka põletamata. Matused olid aga väga segamini, nende arv õnnestus kindlaks määrata alles aastaid hiljem, kui Eestis juba osati luid uurida. Praegu teame, et kalmesse oli maetud umbes kakskümmend surnut, neist umbes pooled põletatult.

Äärmiselt huvitav oli matustele juurde pandud leiumaterjal. Lisaks juba mainitud südamekujulisele pronks-panndale leiti teisigi pandlaid, haruldasi spiraalse esiosaga sõrmuseid (foto 2), pronksist lai käevõru (foto 3), ehtenaaste ja rihmaotsikuid. Ehetest enamik on kas pärit või valmistatud lõunapoolsete (Läti, Leedu, Preisi) esemete eeskujul. Haruldaseks võib pidada Skandinaavia-pärase ornamendiga kullatud hõbenaastu katkendit (foto 4). Raudesemete hulgas oli massiivne putkkirves, laiade lamedate rõngastega hobusesuitsed (foto 5) ja mitu odaotsa.

Kaevamiste ajal külastas meid hulk kohalikke inimesi. Paljude jalgrada läks siis just kalmest mööda. Inimesed olid hämmingus – keegi ei osanud aimata, et kõnnivad mööda pooleteise tuhande aasta vanusest matmispaigast.

Kuna leide oli arvukalt, korraldasime siis ka näituse. Kindlasti on seda võimalik tulevikus korrata. Leide säilitatakse Eesti Ajaloomuuseumis Tallinnas, neid saab taas Lihulasse näha tuua.

Ehkki otsisime ka avastatud kalmesse maetud inimeste omaaegset elupaika, jäi see toona leidmata. Eriti kaugel see kindlasti matmispaigast ei asunud. Kuid kus – see on siiani mõistatus.

Uue-Varbla mõis saab värskema välimuse

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Lääneranna vallas asuva Uue-Varbla mõisa häärberi pargipoolsel küljel käivad aktiivsed restaureerimistööd, mille eesmärk on taastada ajalooline puitpits-veranda. Projekti toetab Muinsuskaitsemeti omandireformi reservfond ning töid teevad OÜ Kuukaar ja OÜ Puitvärk. Veranda valmimine on planeeritud järgmiseks aastaks.

Varbla Muuseumi juhataja Rene Kase sõnul hakkab verandal paiknema muuseumi kohvik ja infopunkt. „Kohvik hakkab muuseumi külastajatele pakkuma meeldivat peatuspaika ning otsest ligipääsu mõisaparki,“ selgitab juhataja.

Praegu on tööd jõudnud etappi, kus sarikad on paigaldatud ja verandaesise tipu osa on paigas. Järgmiseks keskendatakse katuseehitusele, misjärel asutakse aknaid ja uksi restaureerima. Restaureerimistööde käigus säilitatakse olemasolevad aknad ja uksed, mida mõisa omanikud on hoolikalt hoidnud. Samuti taastatakse algupärased dekoratiivsed detailid, mille alusel valmistatakse uued seinapaneelid.

Varaklassitsistlikus stiilis mõisa puidust peahoone valmis 1798. aastal. Selle historistlik veranda 1877. aastal Pärnu ehitusmeistri J. Jürgensoni poolt. 1925.

Uue-Varbla mõisa veranda restaureerimisel taastatakse algupärased dekoratiivsed detailid. Foto: erakogu

aastal ostis häärberi Šveitsi kodanik Walter Schär, kelle järglaste käes on mõis tänapäevalgi. Hetkel tegutseb mõisa ruumides Varbla muuseum, millega toimetab perekond Kask, kes ühtlasi on võtnud vastutuse hoolitsemise hoone autentse säilimise eest.

Kõmsi Kogukonnakeskuse uus kontoriruum on kõigile kasutamiseks avatud

Lilia Urb
Kõmsi Külaseltsi eestvedaja

Kui Kõmsi Külaseltsi juhatus hakkas vedama ideed teha vanast väsinud katlamajast kogukonnakeskus, siis oli kindel soov, et seal saab olema ka üks väike kontoriruum, mida saavad kasutada kohalikud elanikud, väikeettevõtjad, kaugtöö tegijad jt. Täna saame öelda, et see soov on täitunud.

Akende eest on küll veel puudu kardinad, aga see ei takista töö tegemist. Kontoriruum on varustatud esmaste vahenditega kaugtöö tegemiseks. Seal on lukustatav kapp ja ergonoomiline tool, mis tagab mugava tööasendi ka pikkadeks töötundideks. Neile, kes eelistavad töötada püsti, on ruumis reguleeritava kõrgusega seisulaud, mis toetab ergonoomilist töötamist ja võimaldab kasutajatel oma tööasendit päeva jooksul vahetada. Olemas on internetiühendus.

Kogukonnakeskuse uus kontoriruum on mõeldud kõigile neile, kes soovivad töötada paindlikult. Kontoriruumi saab kasutada eelregistreerimise alusel.

Kõmsi Kogukonnakeskuse kontoriruum.
Foto: Lilia Urb

Kontoriruumi sisustuse soetamine sai teoks tänu Lääneranna valla projektitoetusele. Külaselts loodab, et uus ruum aitab kaasa elu edendamisele maapiirkonnas, mis ühtlasi toob kokku rohkem inimesi ning loob võimalusi uute ideede ja projektide tekkeks.

Volikogu esimehe vastuvõtuaeg on neljapäeviti kell 10.00–13.00 Lääneranna Vallavalitsuses (Jaama tn 1, Lihula). Vajalik on eelnev registreerimine telefonil 507 8061 või e-posti aadressil armand.reinmaa@laaneranna.ee

Sotsiaaltöö spetsialistide kontaktid:

» Silva Nilb (toetused)
5649 0392
silva.nilb@laanerannavald.ee

» Saima Soobard (lastekaitse)
5663 5205
saima.soobard@laanerannavald.ee
» Kelli Soon (Hanila ja Koonga)
5387 6988
kelli.soon@laanerannavald.ee

» Gersti Roots (Varbla)
5190 9754
gersti.roots@laanerannavald.ee
» Koidu Rummel (Lihula)
5666 1230
koidu.rummel@laanerannavald.ee

Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu alade 2 ja 2a detailse lahenduse avalik väljapanek | Hendrikson & Ko

Lääneranna Vallavolikogu võttis 08. augustil otsusega nr 190 vastu Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu aladele 2 ja 2a. Planeeringu esimese etapi ehk asukoha eelvaliku eesmärk oli leida Lääneranna vallas sobivad kohad elektrituulikuparkide püstitamiseks. Eriplaneeringu esimeses etapis valiti tuuleparkide rajamiseks sobivate asukohtadena välja kolm ala: ala nr 2 koos 2a-ga; ala nr 3 ja ala nr 5 koos 5a-ga.

Eriplaneeringu teises etapis määratakse kindlaks tuuleparkide detailsed lahendused, sealhulgas tuulikute arv, asukoht, kõrgus, leevendusmeetmed ning vajalik taristu, sealhulgas juurdepääsuteed ja elektri ülekandeliinid koos liitumiskohtadega.

Planeerimiseseaduse § 118 lg 1 alusel korraldab Lääneranna Vallavalitsus kohaliku omavalitsuse tuuleparke kavandava eriplaneeringu avaliku väljapaneku 30.08–01.10.2024 Lääneranna Vallavalitsuses (Jaama tn 1, Lihula linn) ja valla veebilehel: <https://www.laanerannavald.ee/tuuleparkide-eriplaneering>.

Eriplaneeringuga hõlmata ala nr 2 asub Helmküla, Piha küla, Kilgi küla ja vähesel määral Ännikse küla territooriumil; ala nr 2a asub Allika küla, Nõmme küla ja Ännikse küla territooriumil. Alad asuvad valla hõredalt asustatud piirkonnas, jäädes suurematest asulatest kaugemale.

Ala nr 2 on 448 ha ja ala nr 2a 145 ha, kokku hõlmab eelvaliku ala 593 ha. Alade piir on nähtav planeeringumaterjalides.

Alast nr 2 ja 2a moodustab enamiku metsamaa, vähem on põllumaad, rohumaad ja muu lagedat ala. Alad asuvad valdavalt maaparandussüsteemi piirkonnas. Mõlemad alad koosnevad n-ö lahustükkidest, mida eraldavad looduslike või tehislake objektide kitsenduste alad (nt jõe kaldaalad, elektriliini kaitsevöönd). Vastavalt eriplaneeringu esimese etapi keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruandele puuduvad alal 2 ja 2a tuulepargi arendamist välistavad kriteeriumid.

Eriplaneeringu detailse lahendusega on määratud kavandatavate ehitiste ehitusõigused ning lahendatud muud planeerimiseseaduse § 126 lõikes 1 nimetatud

asjakohased ülesanded. Eriplaneeringu detailse lahenduse väljatöötamise aluseks on Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruanne.

Planeeringuga määrati ehitusõigus 20 elektrituuliku püstitamiseks. Krundid on moodustatud olemasolevate katastriüksuste alusel ja planeeringu lahendusega valdavalt katastriüksuste piire ega pindalasid ei muudeta. Kruntide kasutamise sihtotstarvetes on kavandatud olemasolevale sihtotstarbele lisaks elektrienergia tootmise ja jaotamise ehitise maa kasutusotstarve ehk tuulikute alust maad käsitletakse tootmismaana.

Eelvalikualale hooneid kavandatud ei ole ning hoonestusalad ja ehitusõigused on määratud rajatistele ehk elektrituulikutele. Ehitusõiguses toodule lisaks on eriplaneeringu detailse lahendusega lubatud alajaama(de) kavandamine, st alajaama ehitisealune pind ja jaamade arv kruntide ehitusõigustes ei kajastu. Iga elektrituulik on planeeritud kuni 288 m kõrgune ja ehitisealuse pinnaga kuni 25 447 m².

Planeeritud tuulikuid teenindavad juurdepääsuteed on maksimaalselt kavandatud kas olemasoleva tee trajektoorige, kraavi äärde või metsasihile, et vähendada raadamisvajadust metsamaal. Olemasoleva tee kasutamisel juurdepääsuteena on vaja olemasolev tee renoveerida nii, et see kannaks tuulikuid monteervaid ja kohale toovaid sõidukeid. Samuti on igale tuulikule kavandatud põhimõtteline montaažiplats, mida kasutatakse ehitustehnika ja vajadusel tuuliku detailide hoiustamiseks. Teede ja platside lahendus tuleb täpsustada projekteerimisel. Nii teede kui montaažiplatside lõplikud projektlahendused sõltuvad tuulikutootja nõuetest ja etteantavatest parameetritest.

Osaliselt on juurdepääsuteed kavandatud üle Küti jõe ning tuleb läbi viia jõe kalda ehituskeeluvööndi vähendamise menetlus, kus kalda ehituskeeluvööndit vähendatakse planeeritud teede ristumiskohtades Küti jõega kuni torusildadeni.

Ehitiste rajamisel alale, kus asuvad drenid või kollektorid, tuleb tagada maaparandussüsteemi reguleeriva võrgu toimima jäämine.

Et elektrituulikute toodetav elektrienergia jõuaks elektrivõrku, on nii eelvalikualale kui sellest väljapoole planeeritud elektri maakaabelliinide põhimõttelised asukohad. Täpne elektri- (ja sidevarustuse) lahendus lahendatakse projektiga. Projekteerimise osana täpsustub vajadusel kaabli asukoht ning hinnatakse ka kavandatava(te) kaabli(te) mõjusid (KMH eelhinnang). Eelvalikuala nr 2 põhjaossa on kavandatud põhimõtteline tuulepargi alajaama asukoht. Projekteerimise etapis on lubatud alajaamu juurde kavandada ja planeeringuga kavandatud alajaama põhimõttelist asukohta täpsustada-muuta. Tuulikud on kavas ühendada nimetatud alajaamaga elektri maakaabelliinidega, mis on kavandatud tuulikute juurdepääsuteede äärde. Tuulepark on plaanis ühendada elektri põhivõrguga tuulepargi alale planeeritud alajaamast põhivõrgu alajaama kulgevate maakaablitega. Liitumispunktiks on planeeritud Lõpe 110 kV alajaam Kalli külas Alajaama katastriüksusel (kt 33402:002:0165).

Planeeringuga on määratud servituutide seadmise vajadus. Valdavalt on vaja seada servituut või sõlmida hoonestusõiguse leping kinnistu omanikuga, kelle kinnistule ulatuvad tuuliku rootorlabad, või tehnovõrku-dele seada isiklikud kasutusõigused valdajate kasuks.

Detailse lahenduse koostamisel arvestati maksimaalselt II etapi KSH-st tulenevate meetmete, soovitude ja lahenduste muudatustega. Detailse lahenduse KSH-s töötati välja leevendavad meetmed, millega arvestamisel on võimalik olulist ebasoodsat mõju vältida ja võimalikku ebasoodsat mõju vähendada. Meetmed töötati välja konkreetse arendusala vajadusi silmas pidades iga käsitletud teemavaldkonna lõikes. Meetmed hõlmavad järgmisi teemavaldkondi: maakasutus, müra, varjutamine, linnustik, nahkhiired, taimestik, pinnas, pinna- ja põhjavesi, jäätmeteke ja ringmajandus. Samuti määrati seire läbiviimise vajadus müra, linnustiku ja nahkhiirte osas.

KSH aruande tulemused on arvesse võetud ja lisatud eriplaneeringusse, KSH aruanne on planeeringu lisaks.

Detailplaneeringud

Margus Källe

Lääneranna valla planeeringute spetsialist

Virtsu aleviku Tallinna mnt 14 detailplaneeringu kehtestamise teade

Lääneranna Vallavalitsus kehtestas 21.08.2024 korraldusega nr 358 Virtsu aleviku Tallinna mnt 14 detailplaneeringu. 0,85 ha suurusel planeeringualal asub Elering AS 110 kV alajaam. Planeeringust huvitatud isik on OÜ Elektrilevi. Detailplaneeringu ülesanne on jagada Tallinna mnt 14 katastriüksuse(19502:003:0311), et püstitada Elektrilevi OÜ alajaam. Tallinna mnt 14 jagatakse kaheks krundiks: suurusega 0,06 ha (Elektrilevi OÜ alajaam) ja 0,79 ha (Elering AS alajaam). Lubatud uushoonete arv kruntidel on vastavalt 3 ja 4, uushoonete ehitisealune pind kokku 200 m² ja 400 m², hoonete suurim lubatud kõrgus 12,0 m merepinnast (abs). Veevarustuse vajadusel tuleb liituda Virtsu aleviku ühisveevärgiga, kanalisatsiooni vajaduse tekkimisel tuleb kasutada kogumismahutit. Juurdepääs krundidele on Risti-Virtsu-Kuivastu-Kuressaare riigiteelt (Tallinna mnt). Parkimine toimub planeeringualal.

Planeeringu elluviimisega ei kaasne eeldatavalt olulisi negatiivseid keskkonnamõjusid, võimalikud on tavapärased ehitustegevusega kaasnevad ajutised riskid ja negatiivsed mõjud. Detailplaneeringu avalikul väljapanekul esitas Elering AS ühe arvamuse, millega arvestati, ning planeeringut täiendati Elering ASi krundile kavandatud hoonete soovituslike asukohtade osas. Detailplaneeringuga saab tutvuda Lääneranna valla kodulehel www.laanerannavald.ee

Virtsu aleviku Vanalinna tn detailplaneeringu kehtestamise teade

Lääneranna Vallavalitsus kehtestas 04.09.2024 korraldusega nr 374 Virtsu aleviku Vanalinna tn 2 detailplaneeringu. Planeeritava ala suurus on 1,1 ha, sihtotstarve 100% ärimaa. Planeeringualal alal asub Alexela ASi tankla. Detailplaneeringu ülesanne on määrata Vanalinna tn 2 katastriüksuse (43001:001:0006) hoonestusala ja ehitusõigus ning lahendada tehnovõrkudega varustatus, et ümber ehitada, laiendada ja kaasajastada Alexela ASi tanklakompleks. Detailplaneering koostatakse üldplaneeringu kohasena. Planeeringuga ei kavandata maa-ala kruntimist. Juurdepääs Risti-Virtsu-Kuivastu-Kuressaare riigimaanteele on kavandatud Vanalinna tänava kaudu. Detailplaneeringu avalikul väljapanekul esitas Keskkonnaamet arvamuse planeeringu puurkaevusid puudutavas osas. Arvamusega arvestati ning detailplaneeringut täpsustati ja parandati Vanalinna tn 1 asuva puurkaevu asukoht planeeringu joonistel. Planeeringu elluviimisega ei kaasne eeldatavalt olulisi keskkonnamõjusid, võimalikud on tavapärased ehitustegevusega kaasnevad ajutised riskid ja negatiivsed mõjud. Detailplaneeringuga saab tutvuda Lääneranna valla veebilehel www.laanerannavald.ee

LÄÄNERANNA VALLAVOLIKOGU ISTUNG

15.08.2024
10.00

Lihula vallamaja
III korruse saal

Jaama tn 1
Lihula linn

Päevakord

1. Lääneranna vallale kuuluva kinnisasja koormamine realservituudiga (Alaküla, Vabi tee)
2. Pagasi päikeseelektrijaama detailplaneeringu kehtestamine
3. Vallavara võõrandamine enampakkumise korras (Vana-Kooli, Muuseumi, Hanila küla)
4. Vallavara võõrandamine enampakkumise korras (Korise-Lemsi, Pikavere küla)
5. Vallavara võõrandamine enampakkumise korras (Teenijatemaja, Aruküla)
6. Lääneranna Vallavolikogu 23.11.2017 määruse nr 4 "Lääneranna Vallavalitsuse ametiasutuse palgajuhend" muutmine
7. Lääneranna valla 2024. aasta I lisaearve
8. Lihula linnas Jaama tn 9 kinnistu koormamine hoonestusõiguse otsustuskorras OÜ Lääneranna Haldus kasuks

Pritsumeeste ja sõprade piknikul demonstreeriti erinevaid ohuolukordi

Lilli Lumera
avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Päästeharjutuste läbiviimiseks kasutati romuautot.

Esindatud oli Politsei- ja Piirivalveamet.

Fotod: erakogu

Laupäeva, 24. augusti pärastlõunal toimus Koon-
gas taas „Pritsumeeste ja sõprade piknik“, mis tõi
kokku vabatahtlikud päästjad, nende sõbrad ja kogu-
konnaliikmed. Ürituse lõbusale atmosfäärile andis
oma panuse ansambel Kapriiz, kelle muusika pani
publiku kaasa elama.

Pikniku traditsioon ulatub 2016. aastasse, mil toimus
esimene pritsumeeste piknik. Selle sündmuse idee
autoriks oli Jaanus Välimäe ning üritus leidis aset 20.
augustil. Toona avas pidustused vallavanem Mikk Pikk-
mets ning Pärnu-Jaagupi päästekomando esitles uhkelt
oma masinaparki. Külastajad said osa põnevatest pääs-
teharjutustest: lõigati lahti „avariis osalenud auto“ ning
kustutati tuld. Lisaks tutvustas MTÜ Naabrivalve oma
tegevust ja lastele korraldati päästevahenditega män-
gulisi ülesandeid. Kõik see leidis aset ajal, mil alguse
sai ka Koonga vabatahtliku päästekomando moodus-
tamine. Kohal oli isegi vana Koonga päästemasin, mis
pakkus palju nostalgiat.

Pritsumeeste ja sõprade piknik kujunes eriliseks sünd-
museks, kus võtmesõnad olid koostöö ja üksteise
toetamine. Tänavune piknik toimus taas austuse ja
tänutundega Jaanus Välimäe mälestuseks, kes mängis
algusaastatel ürituse ellukutsumisel ja korraldamisel
olulist rolli. Ürituse pearahastajad olid Koonga Vaba-
tahtlike Päästeselts ja Pärnumaa Omavalitsuste Liit.

Piknikul oli palju osalejaid ja kaasategijaid, kelle panus
tagas sündmusele edu. Koonga Vabatahtlike Pääste-
selts oli esindatud ohtude toaga, kus külastajatel oli
võimalus tutvuda tulekahju erinevate tekkepõhjustega
ning õppida, kuidas neid ennetada. Kohal olid ka Pär-
nu-Jaagupi vabatahtlik pääste, Politsei- ja Piirivalvea-
met, Päästeamet ja Taali vabatahtlik päästekomando,
kes viis läbi näitliku tulekõhju tulekahju kustutamise.

Tegevuste korraldajad olid ette valmistanud piiritletud
ala, kus oli kujutatud erinevaid ohuolukordi, millest
tulekahju võib alguse saada. Inimeste ülesanne oli ohud
üles leida ja rääkida neist suuliselt või märkida ettean-
tud toa skeemile.

Ohvriabi, MTÜ Märjad Käpad ja Kaitseliit tutvustasid
oma tegevust, jagasid kasulikke teadmisi, kuidas käi-
tuda kriisiolukordades ja muuta oma kodu turvaliseks.

Lavale astus ansambel Kapriiz.

Kaitseliit demonstreeris ka relvi jm varustust, jagades
teadmisi organisatsiooni põhimõtetest.

Üritusel said noored osa Kodutütarde ja Noorte Kot-
kaste tegevustest, kus jagati praktilisi elutarkusi ning
kutsuti noori liituma nende organisatsioonidega. Kor-
raldati kriisiõppeks vajalik mäng „Miini väli“. Samuti
oli kohal Koonga Jahiselts, kes tutvustas jahisaaki ja
jagas jahilugusid. Põnevaks võistluseks kujunes karus-
nahkade ja trofede äraarvamismäng, auhinnaks olid
muidugi jahisaagist valmistatud lihakonservid.

Ürituse tehnilise poole eest hoolitsesid Andres ja Heigo
Hirvela, kes vastutasid sündmuse lava ja helitehnika
organiseerimise eest. Suurepärane DJ Heigo Hirvela
hoidis meeleolu üleval kogu päeva vältel. Moonika ja
Liis Välimäe hoolitsesid vabatahtlike kõhutäie eest,
pakkudes maitavat seljankat, mis valmis Koonga Hool-
dekodu köögis.

Korraldusmeeskonna liikme Kristel Rohumägi sõnul
olid emotsioonid laes: „Kokkuvõttes oli 24. augusti
„Pritsumeeste ja sõprade piknik“ üks suur kordaminek.
Koostöö, pühendumus ja ühine tegutsemine töid taas
kokku kogukonna, et koos veeta meeldejäädav päev ja
austada päästetööde olulisust.“

„Suur tänu Viive Vitsile ja Germa Künnapile, kes aita-
sid hankida kaks romuautot, mis olid vajalikud pääs-
teharjutuste läbiviimiseks. Droonivideo filmimise eest
vastutas Armin Allikut Lõpe Noortekast, dokumentee-
rides ürituse olulisemad hetked,“ lisab Rohumägi.

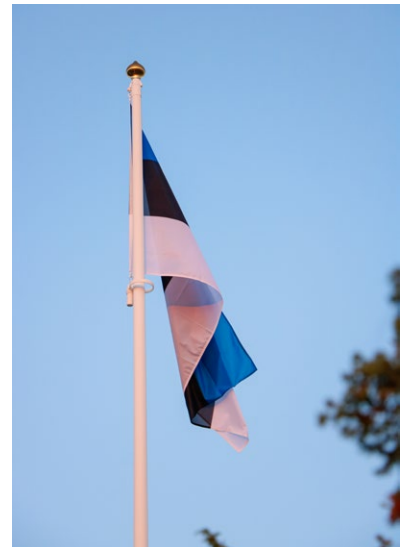
Traditsioonid ja vabadus: Virtsus avati taasiseseisvumispäeva varahommikul uus lipumast |

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Lipuheiskamisele koguneti hommikul kell 5.50.

Fotod: Eric Reisel

Eesti Vabariigi 33. taasiseseisvumispäeva hommikul kell 5.50 kogunesid Kaitseliidu Lääne maleva Lihula üksikkompanii, Lääneranna valla esindajad ja kohalikud elanikud Virtsu vasall-linnusesse, et tähistada olulist tähtpäeva piduliku lipuheiskamisega. Virtsu kogukond sai sellel erilisel päeval kingituseks uue lipumasti, riigilipu ja vimpli.

20. augusti päikesetõusu ja lipu heiskamist tuli tunnistama paarkümmend inimest. Sõna võtsid Lääneranna vallavanem Ingvar Saare ja Lihula üksikkompanii pealik Reimo Reimer. Vallavanem Saare sõnul on see kujunenud väärikaks traditsiooniks. 2022. aasta lõpus tundsid aktsiooni eestvedajad muret, kas valla rahaline seis võimaldab traditsiooniga jätkata või tuleb mõistatavatel põhjustel pausi pidada: „Teadaolevalt üheski teises vallas taasiseseisvumise tähistamisel lipumasti kinkimise tava ei ole ning, arvestades tähtpäeva olulisust, on see väike panus Eesti omariikluse meelepidamiseks igal ajal vallale jõukohane. Tegevuse õnnestumisse panustavad mitmed osapooled – nii vabatahtlikud kui ka ettevõtjad. Igati väärt ettevõtmine,“ leiab vallavanem.

Piduliku sündmuse korraldasid Kaitseliidu Lääne maleva Lihula üksikkompanii ja Lääneranna vald. Virtsu lipumast on viies, mis koos püsti pandi. Masti asukoha valib traditsiooni järgi välja ja paigaldab Lihula üksikkompanii ning vald toetab masti soetamist. Virtsu vasall-linnuse lipumasti tipp on teadaolevalt samal

kõrgusel kui kunagine linnusetorn. AS K.Met valmistas lipumasti aluse, mis esialgsel vaatlusel peab vastu vähemalt sajandi.

Traditsioon sai alguse 2020. aastal, kui Lihula üksikkompanii tähistas 95. ja vald Lihula vabadussõja mälestussamba 85. avamise aastapäeva. Üksikkompanii juubelipidustuste ajal toimunud õnneloosiga koguti kogukonna toel üle 420 euro. See summa anti sihtotstarbelise annetusena üle Lääneranna vallavalitsusele, et soetada mälestussamba juurde uus lipumast.

Lipumast on valla keskustesse paigaldatud viiel järjestikusel aastal:

- » 2020. aastal avati Lihula Tohtri pargis lipuväljak kolme lipumastiga.
- » 2021. aastal, iseseisvumise taastamise 30. aastapäeval, püstitati lipumast Metskülas.
- » 2022. aastal püstitati lipumast Kinksi külas.
- » 2023. aastal püstitati lipumast Kirbla külas.
- » 2024. aastal püstitati lipumast Virtsu vasall-linnuses.

Virtsu vasall-linnuses toimunud lipuheiskamise tsereemonia oli järjekordne samm traditsiooni jätkamisel ning kinnitab kogukonna pühendumust oma ajaloolle ja vabadusele. Lääneranna vald ja Kaitseliidu Lihula üksikkompanii plaanivad koostööd jätkata, et ka tulevikus tähistada Eesti tähtpäevi ja väärtustada kohalikke kogukondi sarnaste algatuste abil.

Lääneranna Vallavalitsus annab Hanila päästetehnika uuele päästekomandole

Kolmapäeval, 28. augustil võttis Lääneranna Vallavalitsus vastu otsuse anda Hanila Tuletõrje Seltsi kaks reservis olevat sõidukit 5 aastaks tasuta kasutusse MTÜ Rauksi Vabatahtlikule Päästekomandole.

Äsja loodud Rauksi Vabatahtlik Päästekomando võtab tuletõrjeautod GAZ 53-12 ja GAZ 66-01 enda kasutusse päästetegevuse korraldamiseks. Päästeselts plaanib

hakata edaspidi ka koolitusi korraldama.

Tehtud otsus toetab Lääneranna valla üldist eesmärki tagada päästeteenistuste sujuv toimimine ja ressursside optimaalne kasutamine piirkonnas ühtlasemalt.

Päästeauto. Foto on illustreeriv. Foto: Adobe pildipank

Aasa Mesi: kolmanda põlve mesinikud, kes on viinud Pärnumaa loodusmaitsed maailma lavale

Lilli Lumera
avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Aasa Mesi on enam kui lihtsalt mesi – see on Lääneranna valla puhta looduse ja Eesti mesinustraditsioonide kvintessents. Kolmandat põlve mesinikud, kes on pärandanud oma teadmised ja oskused isalt pojale, toodavad siin mahemett, mis on saanud ka rahvusvahelist tunnustust. 2024. aastal pälvis Aasa Mesi Londoni rahvusvahelisel maitsete konkursil auhinnalise tunnustuse, kinnitades sellega oma positsiooni maailma parimate meetootjate seas.

Uurime meetootjalt Raimo Mikhelsonilt, mis on ettevõtte edu pant ja millised on tulevikuplaanid.

Milline oli teie esimene reaktsioon, kui kuulsite, et olete saavutanud London Honey Awards 2024 konkursil mee kvaliteedi kategoorias kuldmedali?

Olime meeldivalt üllatunud, sest konkursil osales 35 riiki üle maailma. On hea meel tõdeda, et eestimaist mett nii kõrgelt hinnatakse. Eesti mesinikud on tuntust kogunud ka maailmas uuendusliku mee DNA loomisel, mis parandab mee päritolu tuvastamist. Aasa Mesi on samuti andnud oma panuse Eesti mee DNA loomisel.

Kuidas on mesinduse traditsioonid ja teadmised isalt pojale edasi antud?

Esimesed teadmised sain lapsena taru kõrval isa kuulates ja jõudumööda aidates. Aga enne Aasa Mee tegevuste planeerimist omandasin mesinduse eriala Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolis.

Kuidas kirjeldaksite mee maitseerinevusi, mida teie mesilased piirkonna taimedelt korjavad?

Meevalikus on kolme erinevat sorti mett: kanarbiku, metsaõite, kreemjas. Fot

Toodame mahemett ja seetõttu toimetavad meie mesilased valdavalt metsaaladel, mis oma liigirikkusega annavad meele sügava ja mitmekülgse maitse. Lääneranna puhtas looduses on headeks meetaimedeks paakspuu, kukerpuu, angervaks, põdrakanep, kanarbik.

Kuidas on Aasa Mesi saavutanud ja säilitanud mahe-tootja staatuse?

Oleme 2015. aastast sertifitseeritud mahemee tootja. Oleme valinud selle tee, sest see on rahvusvaheliselt tunnustatud kvaliteedimärk ja Lääneranna vallas võimalik, sest siin on piirkondi, mis on eemal intensiivsest põllumajandusest. Siiski tuleb igal aastal enne korjeaja algust mesilagruppide asukohad üle vaadata, et nõuetele vastavus oleks tagatud.

Ka Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalvespetsialistid külastavad igal aastal meie ettevõtet, et mahesertifikaadi kehtivus oleks nõuetele vastavusega tagatud.

Kui palju on Teil mesilastarusid ja kui suur on toodang?

Aasa Mesi peab 100 mesilastaru, millest igaühes elab tipp-hooajal kuni 80 000 mesilast. Ühe taru toodang on keskmiselt 40 kilogrammi mett aastas.

Millised on olnud suurimad proovikivid, millega olete mesinduses aastate jooksul silmitsi seisnud ja kuidas olete nendest üle saanud?

Nii nagu teisedki väikeettevõtjad, olen pidanud tegelema kõigega: alates raamatupidamisest ja lõpetades

od: Lilli Lumera

müügitöö ja ehitustegevusega. Ei saa unustada ka mesindamist metsas.

On olnud põnev ja väga arendav teekond. Mul on olnud toetav perekond ja head sõbrad, kellela seda tööd ette ei kujutakski.

Suurimad väljakutsed on olnud investeringuteks vahendite leidmine. Olen palju asju ise teinud ja püüdnud protsessi nautida. Siiani on see õnnestunud.

Milliseid tulevikusuundi ja arenguvõimalusi näete Aasa Meel, eriti arvestades hiljutist rahvusvahelist tunnustust?

Pean enda tegevust elustiiliettevõtluseks. Mul on põhjust olla maal, mis on minu keskkond. Peale rahvusvahelist kvaliteedikonkurssi on meie ettevõtte vastu huvi tuntud Iirimaalt ja Prantsusmaalt. Ettevõttel on teatav kasvupotentsiaal, aga kas see ka realiseerub, näitab aeg.

Kust võib leida Aasa Mesi mahetooteid ja kas on plaanis kasvatada rahvusvahelist tuntust?

Oleme keskendunud kohalikule turule ja soovin pakuda tarbijatele kõrget kvaliteeti. Töötame selle nimel iga päev. Meie tooted on saadaval Talu Toidab lettidel Rimi kauplustes üle Eesti, Pärnus Taluturul ja Tallinnas Ökosahvris.

Oleme esindatud ka restoranides. Meie mett kasutab Baltikumi ainus khe Michelin'i tärniga pärjatud restoran 180 kraadi by Matthias Dieter. Samuti Mimosa restoran Tallinnas Nõmmel ja Sauga Alexela Tākupoisi

restoran eelistab meid kõigile teistele meetootjatele.

Meevalikus on hetkel kolm sorti: met-saõite, kreemjas ja kanarbikumesi. Löpel asuvas meemajas on tootevalik laiem. Lisaks meele on pakkuda mahedat õietolmu, suira, taruvaiku, vaha ja vahaküünlaid. Huvi korral võtke ühendust +372 516 2347, raimo@asamesi.ee. Lisainfot leiab kodulehel www.asamesi.ee.

Kuidas on Aasa Mesi seotud kogukonnaga, ja milline on olnud teie roll kohaliku piirkonna arengus?

Olen ise sündinud ja kasvanud Löpel ning pean ennast aktiivseks kogukonnaliikmeks.

Koos mõttekaaslastega asutasime 20 aastat tagasi MTÜ Löpe Noored, mis tegutseb aktiivselt siiani. Mulle läheb väga korda noorte käekäik kogukonnas. Aasa Mesi on sponsoriga korras toetanud erinevaid ettevõtmisi.

Mida sooviksite öelda inimestele, kes pole veel teie mett proovinud? Mis teeb Aasa Mee tooted eriliseks?

See mesi toob esile Lääneranna puhtast loodusest ja väekast taimestikust pärinevad parimad maitseed. Proovige kindlasti!

Virtsu tuleskulptuur meelitas kohale suure hulga publikut

Triin Raave, Virtsu Rahvamaja juhataja

Tuleskulptuur valmis koostöö tulemusena.

Löke süüdati ühislaulu saatel.

Nagu paljudes teistes rannikukülades, süüdati ka Virtsus 31. augustil muinastulede öö ajalooline märgutuli. Täna juba uhkeks traditsiooniks saanud üritusel saadeti mõne aasta eest väärikalt tuleteele vana kaluripaati, sel korral mitme meetrite kõrgune tuleskulptuur.

Eluruum arhitektuuribüroo, Unolik täispuitmööbli, Werderholmi ning MTÜ Virtsu Rannahoone vaba- ja kaubandusliku koostöös loodud skulptuuri ehitamiseks ning Virtsu Rannahoone kaunistamiseks korraldati eelnevalt talgud, millesarnased on Virtsu elanike seas viimastel aastatel aina populaarsemaks saanud.

Virtsu muinastulede öö lõkke süütamise kõne kandis seekord lauldes ette Toomas Lunge, kelle „Kaua sa kannatad“ kõlas Virtsu Rannahoone uue ja uhke katuse all võimsa ühislauluna. Publikut jagus ohtralt kogu valdast ja kaugemaltki – käiku läksid kõik toolid, kastid ja kaablrullid, kuid ikkagi sai osa kuulajatest kontserti ja tulemõllu jälgida paremat vaadet võimaldavalt seisu-kohtadelt.

Muinastulede öö traditsioon

Muinastulede öö traditsioon pärineb viikingiajast, kui Läänemere rannikul kasutati märgutulesid meremeestele tee näitamiseks ja hoiatuste edastamiseks. Tava taastati 1992. aastal Eestis ja Soomes, ning hiljem liitusid sellega ka teised Läänemere maad. Augusti viimasel laupäeval süüdatakse lõkkes mere ääres päikeseloojangul kell 21.30. 2009. aastal muutus sündmus üle-eestiliseks ning veebikaardi kaudu registreeritakse igal aastal üle 700 lõkke ja tuhandeid osalejaid.

Mõisamäel pillihäältest puudust ei tuntud

Andri Lobjakas
Lihula Lõotsa korraldaja

Ühismängul tulid esitusele järgmised lood: „Ma kõndima kord läksin“, „Kodune valss“, „Vesiroosid“, „Mängi mulle seda vana viit“, „Mu kodu on merede süles“, „Pillimehe leib“ ja lõpuks, nagu ka eelmisel aastal, pillimeeste tänuna kuulajatele „Soome polka“. Aga kontsert ei piirdunud ainult ühismänguga, vahepeal panid ennast proovile ka üksikesinejad, duod ja triod.

Lihula Lõotsast võttis seekord osa 21 pillimeest, teiste seas Rein Rohtväli, Kersti Rohtväli, Anne Vatter, Mary-Helena Veerits, Arvo Alt, Aili Randalu ja tema Risti Naisansambel, Jüri Pikk, Helgi Vellemäe, Ain Luhtjärv, Riina Kaldaru, Milvi Tootsiko, Laine Kiil, Jaan Kompus, Gunnar Vompas, Liivi Volt, Raul Targamaa ja Vello Tüür.

Korraldaja tänab väga abilisi ja toetajaid!

Muhu Pagaritele tänu pillimeestele meeneks läinud „Pillimehe leiva“ eest, Anne Kinksile ja Viive Tüürile pillimeestele maitstva köhutäie pakkumise eest, Sakste Majale Lihula Lõotsa rahalise toetamise eest, Aili Randalule ja tema Risti naisansambli meile appi tõttamise ning kuulajatele mõnusa laulu pakkumise eest, Karmen Talviste, Maret Elismäe ja Reelika Toomile jõu- ja ilunumbrite pakkumise eest, Margus Suurvälile suurepärase heliteostuse eest, Sirje Liivmaale ja Ülle Lobjakasele laululehtede jagamise eest! Suurimad tänud ka kõigile pillimeestele ning loodame kohtuda juba järgmisel aastal Lihula Lõotsal 2025!

Tänavu osales Lihula Lõotsal 21 pillimeest. Foto: erakogu

10. augusti varahommikul oli mõisamäel näha ja kuulda akordione, karmoškasi, suupille ja kitarre. See tähendas seda, et algamas oli Õie Liiva 1994. aastal algatatud ning 2023. aastal uuesti elule puhutud Lihula Lõotsa teine kontsert. Hommikusest tugevast vihmajärgist hoolimata oli kõigil hea tuju ning lootust andis veelgi üha selginev taevaski.

Proov algas täie hooga ning tore oli vaadata pillimeeste näos üha laienevat naeratust. Kuna kontserti oli vaatama-kuulama tulnud ka Lihula Lõotsa ristiema Õie Liiv, kellel oli 8. augustil sünnipäev, algas ühismäng „Sünnipäeva lauluga“ Õiele.

Eesti Reservohvitseride Kogu kuulutas välja aasta isa 2024 konkursi | Eesti Reservohvitseride Kogu

Foto: Adobe pildipank

Eesti Reservohvitseride Kogu (EROK) koostöös Pärnumaa Omavalitsuste Liidu (POL) ja Pärnu linnavalitsusega korraldab sel sügisel konkursi Pärnumaa aasta isa leidmiseks Pärnumaal kohaliku elu edendamisse panustanud tublimate isade hulgast, et märgata tublisid mehi, tugevdada ja tasakaalustada kodanikuühiskonda.

Pärnumaa aasta isa konkursiga soovime juhtida tähelepanu nii vanemlikele väärtustele kui ka märgata ning tunnustada igapäevaselt meie kõrval tegutsevaid tublisid isasid, kes leiavad aega ühtemoodi panustada oma lastesse ja kogukonda.

Konkursiga selgitatakse välja tublimad Pärnumaa isad, kelle peres kasvab või on üles kasvatatud vähemalt kaks last ning kellel on oma kogukonnas eduka tegutsemise kõrvalt jagunud aega samavõrra tähelepanu, hoolt ja armastust oma perele.

Pärnumaa aasta isa 2024 kandidaate saab esitada 11. septembrist kuni 20. oktoobrini. Selle aasta märksõna on kogukond – see tähendab, et käesoleval aastal soovime rohkem tähelepanu pöörata neile isadele, kes on moel või teisel lisaks heaks isaks olemisele panustanud oma kogukonda, kas töö või vabatahtliku tegutsemisega kogukonnas.

PAI 24 ehk Pärnumaa aasta isa 2024 kandidaate saavad esitada:

- » kõik Eesti kodanikud;
- » kodanikeühendused ja organisatsioonid;
- » Päästeameti Lääne Päästkeskus;
- » Politsei- ja piirivalveameti Lääne prefektuur;
- » Kaitseliidu Pärnumaa malev.

Iga eelpool nimetatud institutsioon saab esitada ühe kandidaadi! Vastav üleskutse konkursi infoga ja kandidaatide esitamise tähtaegadega esitatakse Pärnumaa omavalitsustele POL-i vahendusel ja Pärnumaa jõustruktuuridele EROK-i kaudu.

Iga kandidaadi kohta esitatakse hiljemalt 20.10.2024 konkursi komisjonile esildis järgmiste andmetega:

- » kandidaadi kirjalik nõusolek,
- » kandidaadi nimi,
- » info laste arvu kohta,
- » panus kogukonda: tööalane või vabatahtlik,
- » muu info, mis kandidaati iseloomustab.

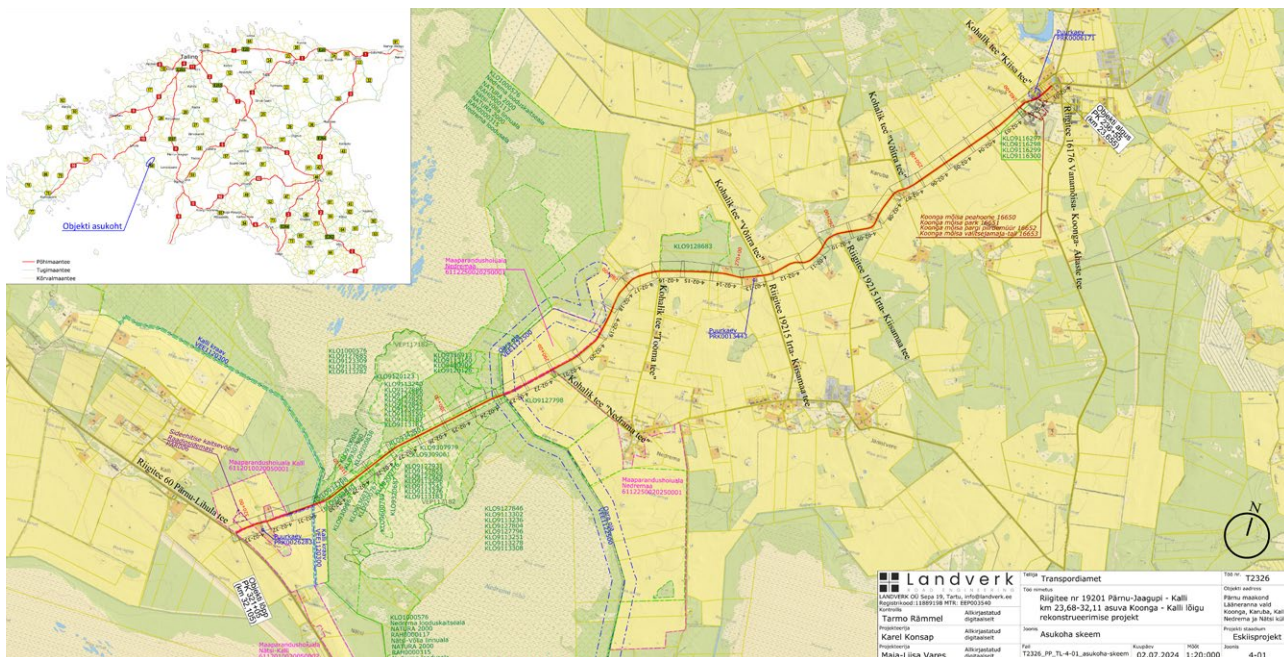
Esildised saata aastaisa@erok.ee. Laekunud esildised vaatab oktoobri kuu teises pooles läbi seitsmeliikmeline komisjon, kuhu kuuluvad Eesti Reservohvitseride Kogu Pärnumaa osakonna, POL-i ja Pärnu linna esindajad.

Pärnumaa aasta isa tiitel kuulutatakse välja ja antakse pidulikult üle isadepäeval, 10. novembril 2024 Pärnu raekoja saalis. Üritusele kutsutakse ka kõik nomineeritud kandidaadid ja kandidaate esitanud institutsioonide esindajad.

Pärnumaa aasta isa premeeritakse nimelise graveeritud seinaplaadi, tänukirja ja spaapaketiga kogu perele. Konkursile nomineeritud (koos võitjaga kolm) premeeritakse tänukirja ja spaapaketiga kogu perele.

Koonga–Kalli tee rekonstrueerimise projekt

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Transpordiamet planeerib Lääneranna vallas teede rekonstrueerimist Pärnu-Jaagupi–Kalli riigitee lõigul (km 23,68–32,11), mis hõlmab Koonga, Karuba, Kalli, Nedrema ja Nätsi küla. Ehitustööde käigus remonditakse tee katend ja muldkeha, parandatakse bussipeatusi, ristmikke ja mahasõite ning tõstetakse liiklusohutust. Lisaks uuendatakse teede märgistust ja paigaldatakse uued liikluskorraldusvahendid.

Teetööde algusest kuni Koonga keskus asuva toidupoeni on paralleelselt sõiduteega projekteeritud 2,5 m laiune kergliiklustee, mis on sõiduteest eraldatud äärekiviga. Projektis nähakse ette nõutava vaba ruumi ulatuses metsa, üksikute puude ja võsa raadamine. Samuti likvideeritakse igasugused takistused vaba ruumi ulatuses (nt suured kivid, õhuliinide postid jmt).

Koonga toidupoe esist sõiduteed ületavad sagedasti lapsed, kes käivad poe ja kooli vahet. Sõidutee ohutu-

maks ületuseks on poe ette kavandatud liiklussaar ja valgustatud ülekäigurajad. Ristmikuala on planeeritud nn tõstetud ristmikuna, mis algab ja lõpeb künnisega. Liikluse rahustamise eesmärgil on tõstetud ristmiku alal vähendatud sõidukite kiirust, planeeritud on kohalik kiiruspiirang 40 km/h. Ka künnised on projekteeritud kiirusele 40 km/h.

Praegu on projektialal palju bussipeatusi, kus bussid peatuvad sõidurajal. Sellised lahendused suurendavad vastassuuna kaudu möödasõitude arvu. Projektiga on bussipeatused lahendatud avatud bussitaskutega, kus bussid ei peatu enam sõidurajal.

Ehitustööd on planeeritud 2027. aasta kevadest sügiseni. Maksumus on orienteeruvalt 3,5 mln eurot, täpne hind selgub hanke läbiviimisel. Projekti põhjalikult tutvustavad materjalid leiab siit: [PDF](#) ja illustreeriv [YouTube'i-video](#).

KOHALIKU OMAALGATUSE PROGRAMM

SÜGISVOOR ON AVATUD!

TAOTLUSI SAAB ESITADA KUNI
2.10.24 KELLA 16:30

ROHKEM INFOT JA JUHISED
ARENDUSKESKUS.EU/KOP

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT
ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES OF PÄRNUMAA

PÄRNUMAA
ARENDUSKESKUS

**ÜLEVAADE
LÄÄNERANNA
VALLAVALITSUSE
TEGEVUSEST**

**ÜLEVAADE
LÄÄNERANNA
VALLAVALIKOGU
TEGEVUSEST**

**ISTUNGI TÄISPIKKUSES PROTOKOLLIGA SAAB
TUTVUDA QR-KOODI SKANEERIDES**

Lääneranna Spordikooli maadlejad nautisid Jõulumäel sportlikku suvelaagrit | Janar Sõber maadlustreener

Foto: erakogu

8. -12. juulini toimus Jõulumäe Tervisespordikeskuses Lääneranna Spordikooli maadlejate spordi- ja puhkelaager, mis oli juba 15. omataoline. Varasematel aastatel oleme laagrit pidanud Abjas ja Tuksis, kuid seekord avanes meil esimest korda võimalus nautida Jõulumäe suurepäraseid tingimusi.

Laagrist võttis osa 23 noort maadlejat. Nooremad lapsed, kes alles alustavad maadlusteed, said võimaluse laagris osaleda 1-2 päeva, et saada esmaseid kogemusi ja ettekujutust laagri tegevustest. Kõik osalejad said laagrist mälestuseks omanimelise T-särgi, mis jääb neile meenutama toreid hetki ja saavutusi.

Laagripäevad olid täis sporti ja tegevusi - iga päev toimus kolm treeningut, mis pakkusid lastele mitmekesiseid ja põnevaid väljakutseid. Sel aastal viisime läbi 11 erinevat spordiala, mille käigus selgitati välja parimad spordilapsed kolmes kategoorias: poisid, tüdrukud ja noormehed. Lisaks sportimisele said lapsed lapsevanem Kerlini juhendamisel lihashooldust, mis aitas neil kiiremini taastuda ja paremaid tulemusi saavutada. Lapsevanem Sõlvi aitas aga vormistada kõik laste võistlustulemused korrektseks protokollikuks, et need jääksid ajalukku.

Jõulumäe Tervisespordikeskus on viimaste aastatega teinud läbi märkimisväärse arengu ja suudab pakkuda suurepäraseid tingimusi ka kõige nõudlikumale sportlasele. Kuigi meie vajadused ei ole väga keerulised, leid-

sime Jõulumäel kõik vajaliku, et laager oleks edukas ja nauditav. Meil on juba suur rõõm teatada, et järgmise aasta laager on samuti Jõulumäel planeeritud ning toimub 7.-11. juulini 2025. Ei jõua ära oodata!

Suur-suur tänu kõigile transportivatele ja toetavatele lapsevanematele, kes aitasid kaasa laagri kordaminekule!

Laagri parimad:

- » Mia-Jessica Mölder - 26 punkti
- » Johanna Tšekenjuk - 27 punkti
- » Marleen Takk - 30 punkti
- » Ardon Alesmaa - 17 punkti
- » Kaarel Maiko Tšekenjuk - 40 punkti
- » Georg Kanter - 41 punkti
- » Gregor Henrik Mölder - 17 punkti
- » Karl Robin Raud - 19 punkti
- » Charli Takk - 34 punkti

Eriauhinnad:

Eerik Panga fotoga T-särgi said Ketely Alpius, Madis Viljak ja Karl Robin Raud, tunnustuseks tubliduse, vastupidavuse ja sügisest Audentese Spordikoolis maadlusteekonna jätkamise eest.

Eesti vibulaskjate suurepäraseid saavutused Brasiilias: Aare ja Aire Lauren töid koju MM-medalid

Vibulaskjad Aire ja Aare Lauren. Fotod: erakogu

Eesti vibulaskjad tõestasid taas maailmatasemel oskusi, saavutades märkimisväärsed tulemused maastikulaskmise maailmameistrivõistlustel 2024 (WFAC2024), mis toimusid 5.–9. augustil Brasiilias Foz do Iguaçu. Viiepäevane võistlus Brasiilia lopsakas vihmametsas pani proovile sportlaste füüsilise vastupidavuse, oskused ja vaimse tugevuse. Eesti vibulaskjatel, Aare ja Aire Laurenil, õnnestus selle keerulise võistluse käigus võita hinnalisi medaleid, kinnitades enda positsiooni maailma tippude seas.

Aare Laureni triumf ja Aire Laureni tugev esitus

Meeste jahivibu klassis saavutas esikoha Aare Lauren, kes on aastaid olnud oma ala tipptegija. Aare laitmatu tehnika, täpne sihik ja rahu säilitamine kõige keerulistes olukordades tõid talle sellel MM-il kauaoodatud kuldmedali. Tema abikaasa Aire Lauren, kes võistles naiste jahivibu klassis, näitas samuti suurepärase vormi ja saavutas tugeva II koha.

Aare ja Aire Lauren on juba aastaid teinud endale nime vibulaskmise valdkonnas, nii kodu- kui ka välismaal. Pühendumus ja järjekindlus on aidanud neil jõuda maailma tippu, ning tänavune MM ei olnud erand.

Tänuõnad toetajatele ja kaasteeliste

Selliste saavutuste taga on lisaks sportlaste pühendumusele ja oskustele tugev toetajate võrgustik. Aare ja Aire Lauren avaldavad siirast tänu Lääneranna vallale, Lihula Tarbijate Ühistule, Lihula Soojus OÜ-le ja Seemnevili OÜ-le, kes aitasid kaasa nende teekonna edukusele. Nende toetajate panus on olnud hindamatu,

Aare Lauren (keskel) esimese päeva laskmisgrupiga.

Roheliste sulgedega nooled on Aare Laureni tabamused.

võimaldades sportlastel keskenduda täielikult treeningutele ja ettevalmistustele.

Erilised tänuõnad lähevad ka Sikile ja Simole, kes Aare ja Aire äraolekul hoolitsesid nende kodu ja koerte eest ning elasid igapäevaselt kaasa vanemate tegemistele. Samuti väärib esiletõstmist suurepärase reisiseltskond, kes oli oluline osa sellest unustamatust kogemusest.

Oktoobris toimub Kasari jõel aerumaraton

Lilli Lumera
avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

MTÜ Veteväli korraldab 26. oktoobril Kasari jõel esimest korda aerutamisvõistluse „Kasari aerumaraton 2024“. Võistlus pakub osalejatele kaht erineva pikkusega distantsi: maratoni- ning lühemat matkadistsantsi.

Pikema, 62-kilomeetrise maratonidistsantsi start antakse kell 9 Russalu külas kivila juurest. Lühem, 23-kilomeetrine matkadistsants algab Teenuse külast mõisa juurest ning osalejad lähevad veele kell 12. Mõlema distantsi finiš asub Risti-Virtsu maantee lähedal, vahetult enne Kasari raudbetoonsilda.

Võistlusjuhendi järgi võib võistelda kõigi inimjõul liikuvate ujuvvahenditega, millel tagatud ujuvus ka ümbermineku korral ja millega on võimalik saavutada distantsi läbimiseks vajalik kiirus. Arvestust peetakse erinevates paadiklassides. Osaleda võivad kõik vähemalt 18-aastased aerutamishuvilised. Alaealised võivad osaleda ainult juhul, kui on lapsevanema või seadusliku esindajaga ühes võistkonnas. Osalustasu suurus sõltub distantsi pikkusest.

Kasari aerumaratoni korraldamise idee on olnud meeskonnal mõttes juba mitu aastat. Koostöös Preeriakoda OÜ omaniku ja juhi Marko Aleksejeviga hakati esialgu kaaluma ettevõtetele Kasari jõel meeskonnapäeva korraldamist. Kuigi tookord leidis üritus aset Vigala jõel, jäi Kasari jõe ääres küpsema mõte aerutamisvõistluse loomiseks.

Möödunud aastal võttis sõpruskond ette esialgse teekonna Russalust Risti-Virtsu maanteeeni ning tehti maratoni proovisõit. Selle ajal kaardistati jõe erinevad lõigud ja valmistati ette võistluse rada. Korraldajad on ise aktiivsed aerutajad ning osalenud mitmetel Eesti suurematel aerutamisvõistlustel, sealhulgas Võhandu maratonil ja Türi-Tori kiirlaskumisel.

MTÜ Veteväli loodi selleks, et propageerida looduses liikumist ja sportlikku eluviisi. Ühing pakub aerutamishuvilistele matku ning rendib süstasid ja kanuuseid. Kasari aerumaratoniga soovitakse anda võimalus nautida veel enne kellakeeramist viimast valget öhtut looduse keskel ja osaleda värvikirevas sügisilmas meelde jääval spordiüritusel.

Foto: Adobe pildipank

AS Matsalu Veevärk lõpetab kastmisvee arvestamise erisuse

AS Matsalu Veevärk

Vastavalt AS Matsalu Veevärk nõukogu 07.08.2024 tehtud otsusele lõpeb alates 01.01.2025 kastmisvee arvestamise erisus.

Lähtuvalt 2015. aastal ÜRO peaassambleel vastu võetud ülemaailmse säästva arengu

tegevuskava (aastani 2030) ühest eesmärgist – muuta veekasutus kõikides sektorites oluliselt tõhusamaks ja tagada magevee säästlik ammutamine ja kasutamine –, on AS Matsalu Veevärk otsustanud lõpetada tarbijatele alates 01.01.2025 kastmisvee arvestite paigaldamise ning sellest kuupäevast alates lähtutakse põhimõttest, et ühiskanalisatsiooni ärajuhitava reovee kogus võrdsustatakse ühisveevärgist võetud veekogusega. Ühelegi kliendile erisusi ei tehta.

Kinnistu omaniku või valdaja tehtud või tehtavaid kulutusi seoses kastmisvee teenuse kasutamisega või kasutamise lõpetamisega vee-ettevõtte ei hüvita.

Klientidel palub AS Matsalu Veevärk esitada 31.12.2024 seisuga kastmisvee arvestite näidud hiljemalt 04.01.2025, hilisema teatamise korral esitatakse arve 01.01.2025 kehtima hakkavate hindadega. Kaugloetava arvesti puhul pole näitude teatamine vajalik.

Foto: Adobe pildipank

Valgus, Teater & Muusika tõi Veltsa mõisaparki kolmel päeval kokku 1500 külastajat

Lilli Lumera, avalike suhete spetsialist ja Lääneranna Teataja toimetaja

Rohkem pilte
veebilehes

Andres Dvinjaninov naerutas monokomöödiaga mitutsadat inimest.

15. -17. augustil toimus Veltsa mõisapargis suurejooneline valgusfestival, mis meelitas kohale ligikaudu 1500 külastajat. Festival, mille piletid jõudsid müüki juba maikuus, osutus populaarsemaks, kui korraldajad olid oodanud. Kokku müüdi 1300 piletit, millest üle 40 protsendi ostsid kohalikud, Lääneranna valla elanikud.

Õhtuhämaruses muutus mõisapark maagiliseks paikaks, kus külastajad said nautida müstilisi valgusinstallatsioone. Värvikirevad puud, tähed, liblikad, laevad, tunnelid ja loomad löid unustamatu atmosfääri. Erilist tähelepanu pälvisid varem, mis olid prožektoritega valgustatud, aidates meelde tuletada koha pikka ja põnevat ajalugu.

Festival tõi Veltsa mõisaparki külastajaid nii lähedalt kui kaugelt. Arvukalt saabus külalisi reedel, mil festivaliprogrammi sisustas Andres Dvinjaninov monokomöödiaga „Vanuse 50 varjundit“. Laupäeval, oli külalisi kõige rohkem, peamiselt kohalikud. Esinejate hulgas särasid The Swingers, Birgit Sarrap ja Mikk Saar, kes tõid lavale kaasahaarava muusikalise elamuse.

Festivali korraldaja Ivori Roosilehe sõnul ületas üritus ootusi. „Algne eesmärk oli müüa 1000 piletit, kuid lõpuks õnnestus müüa 300 võrra rohkem. Ligikaudu 200 inimest tulid kutsetega. Me oleme äärmiselt tänulikud kõigile, kes aitasid piletimüüki edendada, eriti valla kultuurikeskuste müügipersonalile,“ lausus Roosileht. Tema sõnul saadi külastajatelt palju positiivset tagasisidet nii e-kirja kui telefoni teel.

Kuigi festival tervikuna läks edukalt, ilmnes kolmandal päeval ka mõningaid probleeme. „Ligipääs festivalialale muutus tee kruusakatte tõttu mudaseks ning põllule rajatud parkimisala pehmenes, mistõttu mõned külastajad pidid sopaga võitlema,“ kommenteeris Roosileht. „Sissepääsu juurde paigaldatud kummimatid kaotasid oma funktsiooni. Järgmisel aastal kaalume tõsiselt valla pakutud abi, et parkimisala sissesõidutee tugevdamiseks kruusaga täita.“

Tulevikuplaanid Veltsa mõisapargi arendamiseks on ambitsioonikad. Roosileht unistab tegevuskeskusest, mis rajataks Veltsa mõisa varemete juurde. See hõlmaks suverestorani, majutusasutust ja käsitöökoda. Esma-

Õhtuhämaruse saabudes muutus Veltsa mõisapark müstiliseks. Fotod: Lilli Lumera

järjekorras on aga vaja varem, mis olid prožektoritega valgustatud, aidates meelde tuletada koha pikka ja põnevat ajalugu. Järjekorras on aga vaja varem, mis olid prožektoritega valgustatud, aidates meelde tuletada koha pikka ja põnevat ajalugu. Järjekorras on aga vaja varem, mis olid prožektoritega valgustatud, aidates meelde tuletada koha pikka ja põnevat ajalugu.

Veltsa mõisapargi valgusfestival on algus suuremale visioonile, kus kohtuvad ajalooline pärand ja kaasaegne kultuur, pakkudes nii kohalikule kogukonnale kui ka külalistele võimaluse osa saada millestki tõeliselt erilisest. Korraldaja sõnul võib järgmisel aastal festivali toimumist oodata 14.-16. augustil.

TULE TANTSIMA!

**NAISRÜHM
MIDLI-MADLI**

**OOTAB OMA RIDADESSE
UUSI TANTSIAJAJI!**

**Kui sulle meeldib
liikumine ja
hea seltskond,
siis ootame Sind!**

INFO:
Lihula Kultuurimajas
esmaspäeviti 19.00-20.30
 53652918 Erika
või kirjuta : erika.tee@mail.ee

**OOTAME
SIND!**

Oktoober

01.09 kell 12.00 **Lääneranna eakate päev** Lõpe klubis. Lisainfo ja bussitranspordi tellimine: Kristel Rohumägi +372 5908 8564

03.10 kell 17.30 **infoõhtu Lääneranna kogukondadele** Kõmsi Rahvamajas. KogukonnaKO-BARA korraldatav kogukondadele suunatud infoõhtu eesmärk on tõsta teadlikkust erinevatest toe- ja rahastusvõimalustest kogukondadele (mitteformaalsed grupid, MTÜd, külaseltsid jm). Infoõhtu on hea võimalus tulla kokku, leida mõttekaaslaseid ja tuge oma ideedele! Pärnumaa vabaihenduste konsultant tutvustab tasuta teenuseid ja võimalusi, mida pakuvad nii SA Pärnumaa Arenduskeskus kui ka teised organisatsioonid. Oma tegevusi ja võimalusi tutvustavad ka Kodukant Läänemaa ja Pärnu Lahe Partnerluskogu.

Infoõhtule on soovituslik eelnevalt registreeruda kuni 29. septembrini <https://bit.ly/laaneranna>. Lisainfo: Karoliine Aus karoliine@parnumaa.ee, +372 5307 6570

09.10 kell 18.00 **animatsioon „Lustakad karud: ajapööris“** Lihula Kultuurimajas. Pilet 3 €

19.10 kell 20.00 Eesti rahvama-jade nädalal ja juba traditsiooniks saanud **hooaja avapidu** Kõmsi Rahvamajas. Tantsumuusikat mängivad Retroansambel Cantare ja VJ Urmas Rämmal. Lisainfo ja broneerimine: +372 525 3236. Pilet 17/20 €

20.10 kell 12.00 Lihula Aja-looklubis **„Eesti ala minek Rootsi riigi koosseisu 1561. aastal – õiguslikud aspektid, mis mõjutasid Rootsi võimu**

perioodi Eesti- ja Liivimaal läbi 17. sajandi“. Tartu Ülikooli õppejõud Enn Küng käsitleb oma ettekandes Vene-Liivimaa sõja puhkemisega 1558. aastal tekkinud poliitilist kriisi, mille käigus hakkasid senised Liivimaa konföderatsiooni liikmed naaberriikidest välisabi otsima. Põhja-Eesti seisuslikud omavalitsused – Tallinna linn ja Harju-Viru rüütelkond – pöördusid esmalt Taani, seejärel Rootsi poole. Kuid alles pärast seda, kui Taani võttis oma valdusse Saare-Lääne piiskopkonna alad, tekkis ka Stockholmis tõsine huvi liita Põhja-Eesti oma valdusse. Selle tulemusel said 1561. aasta juuni alguses Tallinna kodanikest ja Eestimaa aadlist Rootsi kuninga alamad.

Lisainfo Mati Mandel +372 5621 9309 ja Larissa Mandel +372 5397 7603. Suupisted ühisele kohvilauale on teretulnud. Tasuta

23.10 kell 19.00 Mängufilm **„Vari“** Lihula Kultuurimajas. Must lagi on meie toal ja meie ajal ka. Selles musta laega ajas võitleb õigluse eest Juhan Liiv, kannatav luuletaja ja sihikindel detektiiv. Ta suudab näha sügavale inimese hinge ja lahendab sünged mõrvalood 19. sajandi lõpu Eestis.

Režissöör Jaak Kilmi, stsenarist Indrek Hargla, osades Päärü Oja (Juhan Liiv), Kersti Heinloo, Rain Simmul, Karol Kuntsel, Alice Siil, Peeter Tammearu, Lena Barbara Luhse, Riho Kütsar, Ago Anderson, Andres Mähar, Tarmo Tagamets, Meelis Rämmeld, Indrek Sammul jt. Alla 12 a mittedoovitatav. Pilet 5 €

November

08.11 kell 20.00 **Lõpe klubi juubel** Lõpe Klubis. Lõpe klubi 55 aasta juubelipeol esineb

ansambel Nagu Merelaine.

13.11 kell 19.00 Rakvere teatri etendus **„Süüta süüdlased“**. Draama elust enesest. Unine provintsilinnake, kus aeg liigub omasoodu. Pärast 17-aastast eemalolekut saabub kodulinna traagilise saatusega näitlejanna. Kuulsa naise saabumine kütab kirgi, annab põhjust intriigideks ja kadeduseks. Lugu süütundest, andestamisest ja ideaalidest.

Lavastaja Eili Neuhaus, osades Ülle Lichtfeldt, Anneli Rahkema, Liisa Aibel, Eduard Salmistu, Tarvo Sõmer, Margus Grosnõi, Imre Öunapuu, Jaan Tristan Kolberg (külalisena). Anneli Rahkema pälvis 2024. aastal parima naisnäitleja kolleegipreemia.

Etendus on kahes vaatuses ning kestab 2 tundi ja 10 minutit. Pilet 20/23 €

Detsember

24.12 kell 14.00 **jõuluõhtu jumalateenistus** EEVK Pika-vere vennastekoguduse palvemajas. Teenib diakon Meelis Malk, musitseerib Triinu Pikk-mets

24.12 kell 16.00 **jõuluõhtu jumalateenistus** Mihkli kirikus. Teenib õpetaja Kari Tynkky-nen, orelil Triinu Pikk-mets. Tule, kuula Sõna ja laulame koos jõululaule!

24.12 kell 16.00 **püha jõuluõhtu jumalateenistus** EELK Kirbla Püha Nikolause kirikus. Teenib õpetaja Illimar Toomet. Toeta kirikule uute kellade hankimist

31.12 kell 14.00 **vana-aastaõhtu palvus** Mihkli Miikaeli kirikus või pastoraadis (vastavalt ilmale).

Kultuuri- ja rahvamajade kontaktid

- » Varbla Rahvamaja
www.kultuur.laaneranna.ee/varbla-rahvamaja
- » Lihula Kultuurimaja | 477 8191
kultuurimaja@lihula.ee

- » Lõpe Klubi | 5660 0540
lopekclubi@laaneranna.ee
- » Kõmsi Rahvamaja | 525 3236
komsirm@laaneranna.ee
- » Virtsu Rahvamaja | 506 3367
triin.raave@laaneranna.ee

Kultuurisündmused Virtsus

- Facebook @AnniPubi
- Facebook @VirtsuRannahoone
- Facebook @VirtsuRahvamaja
- Facebook @VirtsuArenguselts
- Facebook @MutionubaarVirtsus

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

10. oktoober alates 10.00
KULLAMAA
GOLDENBECKIMAJAS
Etteregistreerimine (kell 9-16)
telefonil 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

11. oktoober alates 10.00
KOONGA
PEREARSTIKESKUSES
Etteregistreerimine (kell 9-15)
telefonil 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

16. oktoober alates 10.00
LIHULA
KULTUURIMAJAS
Etteregistreerimine (kell 9-15)
telefonil 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

Õnnitleme
 uut ilmakodanikku
 ja tema vanemaid!

Hellat-Ronan Rumvolt
26. VIII 2024

LÄÄNERANNA VALD

PÄRNUMAA
ARENDESKESKUS

MAJALDUSEL
KOHALDUSE

LÄÄNE
MAAKOND

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT
ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES OF PÄRNUMAA COUNTY

Infoõhtu kogukondadele

03.10 KELL 17:30 KÕMSI RAHVAMAJAS

Mida saame oma kodukoha ja kogukonna
jaoks ise ära teha?

Kust leida rahastust ja muid
ressursse ideede elluviimiseks?

Kellelt saada tuge MTÜ juhtimisega
seotud küsimustele?

NEIL JA PALJUDEL TEISTEL TEEMADEL RÄÄGIVAD
PÄRNUMAA YABAÜHENDUSTE KONSULTANT NING
KODUKANT LÄÄNEMAA JA PÄRNU LAHE PARTNERLUSKOGU
ESINDAJAD.

KODUKANT
LÄÄNEMAA

Registreerumine bit.ly/laaneranna

Mälestame meie seast lahkunuid (04.08.-04.09.2024)

Ago Haaristo	16. X 1952 – 06. VIII 2024
Endel Niineorg	9. VII 1949 – 07. VIII 2024
Anne Veltmann	1. VI 1950 – 09. VIII 2024
Aare Loops	29. III 1968 – 17. VIII 2024
Eva Kastepõld	2. III 1948 – 30. VIII 2024

Avaldame lähedastele kaastunnet!

REAKUULUTUSED

Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. +372 5630 4306

Katuse-, fassaadi- ja üldehitustööd
+372 554 8699, edissonheitus@gmail.com

Küttepuid, pelleti ja briketi müük üle Eesti.
www.puu24.ee või helista +372 520 0093, +372 600 0136

Müüa 3-meetrised küttepuid. Kohaleveo võimalus.
+372 5638 9534

Müüa soodsa hinnaga kuivi kütteklotse ja kaminapuid
(lepp, kask). Puud on 40-liitrites võrkottides.
Transport tasuta. Tellimusi võetakse vastu aastaringelt
+372 5638 0516

Korstnatööd: kivi- ja moodulkorstnate ehitus-, parandus- ja
plekitööd. +372 5607 1500

Lääneranna Teataja on TASUTA
Lääneranna valla ajaleht, mis ilmub 11
korda aastas ning mille väljaandjaks on
Lääneranna Vallavalitsus.

Reklaami avaldamise info ja hinnakirjad:
laanerannavalid.ee/ajaleht

Lääneranna Teataja toimetuse
Lääneranna Vallavalitsus,
Jaama 1, Lihula 90302

E-post: ajaleht@laaneranna.ee
ajaleht.laaneranna.ee/paberleht

Toimetaja – Lilli Lumera
Tel +372 5307 8166
E-post: lilli.lumera@laanerannavalid.ee

Keeletoimetaja – Anu Rooseniit (Keeletoimetuse OÜ)
Küljendaja – Erelin Kallas, Vali Press OÜ
Trükk – Printall AS

**SUUR MALEVASUVI:
NOORTE ESIMESE
TÖÖKOGEMUSE ALLIKAS**

**POP-UP-NOORTEKAD:
SUVEKUUDEKS KOLIS
LÄÄNERANNA VALLA
NOORSOOTÖÖ ÕUE**

**LÄÄNERANNA MEELEOLUKAS
NOORTEPÄEV VIRTUSU PARGIS**

Suur malevasuvi: noorte esimese töökogemuse allikas

Lilia Urb
Lääneranna Noortekeskuse juhataja kohusetäitja

Sellel suvel toimus Lääneranna vallas kaks Noortekeskuse koordineeritud noortemaleva vahetust, mis pakkusid kohalikele noortele suurepärase võimaluse saada esimene töökogemus, õppida vastutust ja veeta suvevaheajal aktiivselt aega.

Esimene vahetus oli mõeldud 13–15-aastastele ja teine vahetus 15–18-aastastele noortele. Noortemalev pakkus osalejatele palju enamat kui lihtsalt tööd – see oli väärtuslik kogemus, mis jääb meelde kogu eluks.

Noortemalevasse kandideerimine algas varakult, kui kõik huvilised said esitada CV. Kandideerimine oli avatud kõigile 13–18-aastastele noortele, kes olid valmis võtma osa kahe nädala pikkusest töökogemusest. Esimesse vahetusse võeti 20 noort ja nende tööpäev oli 4 tunni pikkune. Teise vahetusse pääses 15 noort ja nende tööpäevad olid juba 6 tundi pikad.

Kõik malevlased sõlmisid tööandjaga ametliku lepingu ning selle alusel töötamine andis noortele esimese kogemuse reaalsest tööelust, õpetades seejuures neile vastutustundlikkust ja tööelu põhimõtteid. Malevlased said teha erinevaid töid, alustades haljastusest, värvmisest ja koristamisest kuni Mihkli laadal parkimise korraldamiseni.

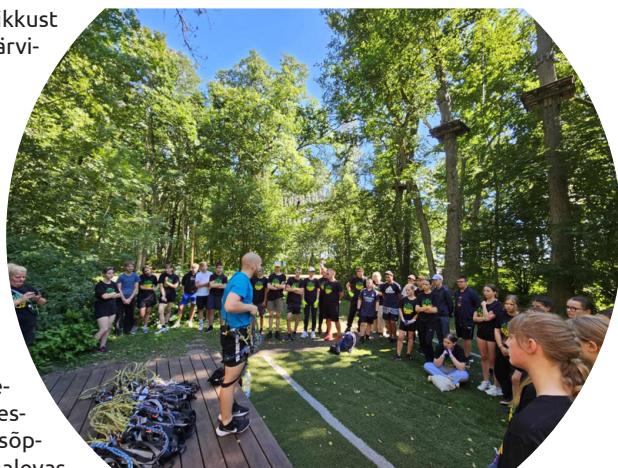
Töökogemus ei tähendanud pelgalt kätega töötamist, vaid ka iseseisva töö harjumuse ja ajaplaneerimise õppimist. Noored said katsetada, kuidas töötada meeskonnas, aega planeerida, tööohutusnõudeid järgida ja töölepingus sätestatud austada.

Kuigi töö oli malevas tähtsal kohal, ei puudunud ka lõbusad ühistegevused. Noored said osaleda õpitubades, kus räägiti tulevikutööst kuni keemia katseteni. Toimusid ka meeskonnamängud, mis arendasid malevanoorte meeskonnatööoskuseid. Samuti külastati erinevaid asutusi ja kohti, kuid noorte absoluutseks lemmikuks osutus ronimine Valgeranna Seikluspargis.

Sellised tegevused aitasid noortel paremini üksteist tundma õppida ja meeskonnavaimu kasvatada. Noorte sõprusühendused arenesid kiiresti ja malevas osalenud noored leidsid palju uusi sõpru, kellega mälestusi jagada.

Noortemalev on suurepärase ja väga vajalik viis pakkuda noortele esmast töökogemust, õpetades seejuures neid vastutust võtma ning pakkudes samal ajal võimalust leida uusi sõpru ja koguda mälestusi.

Lääneranna Noortekeskus on uhke meie noorte üle, kes osalesid malevas pühendumuse ja rõõmuga, ning loodab sarnaseid võimalusi pakkuda ka tulevatel suvedel.

Fotod: erakogu

Mida arvasid noored malevasuvest?

13–15-aastaste noortemaleva kohta jagavad kogemusi Elisabeth ja Sandra:

Malev oli väga tore. Mulle väga meeldisid ühistegevused, jäätise söömisel ja pausid. Kõik said mulle lühikese ajaga väga kalliks. Ma soovitan kõigile väga malevat ja jään ise seda väga igatsema.

– Elisabeth Kesküla

Ma nautisin malevas olemist. Sain kogeda, mida tähendab ise raha teenimine, ning kohtasin palju uusi inimesi. Leidsin sõpru, kellega koos aega veeta, kui mingil hetkel Lihulas tagasi olen. Järgmisel aastal plaanin kindlalt malevasse tagasi tulla!

– Sandra Märk

15–18-aastaste maleva kohta jagab muljeid Elmo:

Mulle meeldis see, et tööd ei olnud kogu aeg samad. Üldine kogemus oli väga hea ja sisustas hästi suve ning palka sain ka. Tulen loodetavasti järgmine aasta uuesti.

– Elmo Linno

Pop-up-noortekad: suvekuudeks kolis Lääneranna valla noorsootöö õue

Lilia Urb
Lääneranna Noortekeskuse juhataja kohusetäitja

Sel suvel pakkisid Lääneranna Noortekeskuse noorsootöötajad vajalikud asjad autodesse ja uurasid meie vallas kolme kohta, kus ei ole noortekaid.

Esimesena võeti sihi Oidrema, teisena Kirbla ja augustis kohtuti noortega Vallas. Pop-up-noortekate eesmärk on kohtuda noortega nendes piirkondades, kus muidu meil noortetube ei ole. Pop-up-noortekatega soovisime viia noorsootöö rõõmu ja tegevused valla erinevatesse nurkadesse ning pakkuda kõigile võimalust suvel lõbusalt ja aktiivselt aega veeta.

Päevad algasid toredate mängudega, mis pakkusid noortele ja noorsootöötajatele võimaluse tuttavaks saada. Korraldati lõbusaid võistlusi ja meeskonnamänge. Lisaks mängudele pakkusid noortekeskuse töötajad küllastajatele maitsvaid minipannkooke, mida kohapeal küpsetati. See oli tõeline hitt... Erilise elamuse pakkus aga veesõda, kus kõik said mõnusalt märjaks ning nii sai leida kosutust suvise kuumuse eest.

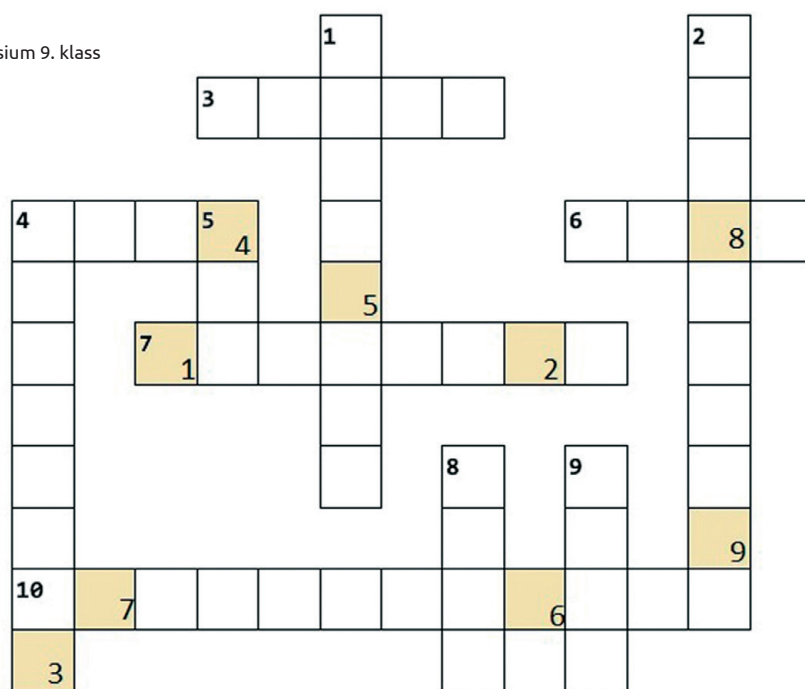
Noortekate üks oodatud osa olid ka loovtegevused, kus osalejad said oma kätega midagi toredate meisterdada. Sel korral olid selliseks tegevuseks sõbrapaelte punumine, mille tulemusel valmisid kaunid ja värvilised käepaelad, mida sai hiljem sõpradele kinkida või endale mälestuseks jätta.

Lääneranna Noortekeskuse pop-up-noortekad pakkusid nii noortele kui ka teistele kohalikele elanikele rõõmsaid hetki. Üritused aitasid tuua kokku terve kogukonna ja andsid noortele võimaluse kodukandis turvaliselt ja lõbusalt ajaveetmist nautida. Noorsootöötajad plaanivad sarnaseid pop-up-üritusi ka tulevikus, et kaasaata ja rõõmustada noori meie valla igas kandis.

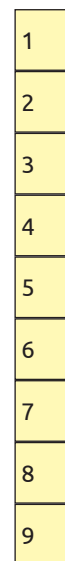
Meil oli väga tore näha, kuidas nii paljud noored haarasid võimalusest koos lõbusalt aega veeta. Pop-up-noortekad oli suurepärane viis viia noorsootöö nende juurde, kes tavaliselt võib-olla ei satu meie keskustesse, ja ühendada n-ö suvenoored kohalikega. Loodame, et saame ka järgmisel aastal seda kõike korrata.

Sügise ristsõna

Autor: Kert Urb,
Lääneranna Gümnaasium 9. klass

LAHENDUS
KOLLASTES
RUUTUDES:

Paremale

3. Milline looduses esinev värv on sügisel kõige sagedamini nähtav, kui puudel on veel lehed?
4. Milline loom peidab ennast sügisel koobastesse ja vajub talveunne?
6. Mitu üldhariduskooli on Lääneranna vallas?
7. Millist jooki juuakse sageli sügisel, kui õunasaak on korjatud?
10. Milline Eesti rahvuspüha langeb 2. novembrile ja on seotud surnute mälestamisega?

Alla

1. Millist spordiala mängitakse sageli sügisel koolides ja väliväljakutel?
2. Mis on eestikeelne termin päevale, mil tähistatakse tänu saagi lõppemise eest ja sügise tulekuks?
4. Milline puuleht muutub sügisel sageli kollaseks?
5. Mis on nimi ilmastikunähtusele, mis on sageli sügisel, kui õhus on palju niiskust ja nähtavus on halb?
8. Milline soojalt kantav riideese muutub sügisel vajalikuks, kui temperatuur langeb?
9. Milline loom valmistab end ette talveuneks, kogudes toitu sügisel?

Värvi!

Illustratsioonid: Marina Klein,
Lääneranna Noortekeskuse vabatahtlik Sakasamaalt

Lääneranna meeleolukas noortepäev Virtsu pargis

Ursula Kuningas
Koonga noortetoa noorsootöötaja

8. augustil toimus juba seitsmendat korda traditsiooniline Lääneranna noortepäev. Selles korral said noored vahvaid tegevusi esimest korda Virtsu pargis nautida. Noori oli kohale tulnud üle Lääneranna ning päev oli väga sisukas.

Ilm oli suurepärase ja soojust jätkus öhtuni. DJ Andrus Pirso mängis meeleolukat muusikat ja noored hakkasid kogunema. Virtsu pargis oli meeleolu väga ülev ja tegevusi oli seinast seina.

Noortel oli võimalus hüpata suurel batuudil, jäädvustada fotoboksis mälestuseks vahvaid pilte ning teha isegi GIFe. Kohal oli ka Ranna Rantšo, mis andis noortele võimaluse loomadega sinasõbraks saada. Täis kõhu eest muretsesid Burxibuss ja Magusa Peatus maitsvate toitude ja jookidega.

Kohal oli ka Mängukoobas, kes tegi noortele imekauneid soenguid, näomaalinguid ja glitter-tattoo'sid. Noortel oli võimalus proovida erinevaid Brain Gamesi lauamänge ja registreerida ajusid veidi hirmsas põgenemistoas. Tantsuhuvilised said end proovile panna Marlen Peeba tantsulistes töötubades ning õppida vahvaid tantsukavasid. MTÜ Märjad Käpad esindajad rääkisid veeohutusest, näitasid erinevaid päästevahendeid ning kõigi rõõmuks sai koeri paitada.

Öhtu lõpetas noorte seas ülipopulaarne Karl Killing. Peale esinemise lõppu sai kuni bussi tulekuni veel öhtut nautida ning seejärel oligi aeg sammud kodu poole seada.

Christella Mia ja Andraliine jagasid oma kogemusi: noortepäev oli tore ja lõbus ning sai osaleda erinevates tegevustes. Mõlema noore lemmikuks oli põgenemistuba.

Andraliinele meeldis väga ka see, et juustesse pandi värvilist lakki ning tehti näomaalinguid, Christella Miale meeldis väga Ranna Rantšo, sest sai loomade juures viibida ja neid paitada.

Fotod: erakogu

LÄÄNERANNA LUMEHELBEKESE TOIMETUS
LÄÄNERANNA NOORTEKESKUS
TALLINNA MNT 1A, LIHULA 90304
E-POST – NOORTEKESKUS@LAANERANNA.EE

TOIMETAJAD
KARMEN PIKKMETS, MAREENA METSMAA,
INDREK KIVISALU

KEELETOIMETAJA – ANU ROOSENIIT (OÜ KEELETOIMETUS)
KÜLJENDUS – ERELIN KALLAS (VALI PRESS OÜ)
TRÜKK – PRINTALL

Kui Sulle on silma jäänud mõni sündmus, mida võiks kajastada, või noor, kelle tegemistest kirjutada, anna sellest palun teada noortekeskus@laaneranna.ee

LEIA MEID INSTAGRAMIS
@LAANERANNALUMEHELBEKE